

ECHO TYGODNIA

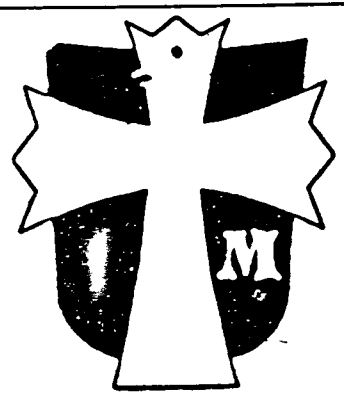
ECHO
WEEKLY

Cena \$1.00

Niezależny magazyn dla każdego

Nr 95 Toronto 2 - 8 Sierpnia 1984

JAN PAWEŁ II O AMNESTII

JAN PAWEŁ II
- Kanada 1984

POŁONIJNY KOMITET PRZYJĘCIA

Chrystus, człowiek i kościół w encyklikach Jana Pawła II

Celem nauczania kościoła jest stworzenie człowiekowi warunków godnych jego boskiego posłania oraz zapewnienie mu życia wiecznego w przyszłości. Pomimo tej "furytycznej projekcji" Kościół stale sięga do doświadczeń swej 20-wiekowej przeszłości, czyniąc z tradycji nie tylko źródło inspiracji formalnych lecz ukazując dzięki niej ciągłość swego posłannictwa i wartość osiągnięć w dziedzinie teologii filozofii czy myśli społecznej

Juz od wczesnych wieków Chrześcijaństwa biskupi ogłaszali listy otwarte dotyczące istotnych spraw wiary. Listy te zwane były z greckiego encyklikami (letterae encyclicae) od słowa encyklios - okrężny. Dopiero jednak w ostatnich wiekach encykliki nabrały swego obecnego znaczenia jako listy papieskie kierowane do biskupów całego świata. Dotyczyły one spraw doktrynalnych, bądź traktowały o tematach szczególnie istotnych, nie tylko dla Kościoła, ale i całego Chrześcijaństwa. Dzisiaj encykliki stanowią źródło katolickiej myśli teologicznej, prawa kanonicznego. W odróżnieniu od Dokumentów Soborów Powszechnych encykliki nie są wypowiedziami ex cathedra i nie korzystają z przywileju nieomylności. Ich wyjątkowo uroczysty charakter jednak, oraz oddźwięk również w sferach pozareligijnych czyni z nich stały punkt odniesienia w kwestiach teologicznych, filozoficznych, ekonomicznych i społecznych, żywotnych tak dla Kościoła Katolickiego jak i całego dzisiejszego świata

Dalszy ciąg na str. 10

ZJAZD AK

Na 1 sierpnia zapowiedziano w Londynie zjazd byłych żołnierzy Armii Krajowej. W pięciodniowym zjeździe uczestniczą delegacje z Ameryki, Europy Zachodniej i Australii. Program zjazdu przewidywał dwie uroczyste msze święte i otwarcie wystawy związanej z powstaniem i złożenie wienców na grobach żołnierzy Armii Krajowej

UCIECZKA

W sobotę 28 lipca agencje informacyjne podały, że do Włoch udało się zbiec poprzez Jugosławię, rodzinie czesłowskiackiej z dwojgiem dzieci. Zamierza ona wyemigrować do Kanady

Andrzej Gwiazda pierwsze kroki na "wolności"

W środę 25 lipca, w czasie audiencji generalnej na placu św. Piotra w Rzymie, Papież Jan Paweł II, nawiązując do ustawy o amnestii w PRL, powiedział

— Pragnę dzisiaj przypomnieć słowa, jakie wypowiedziałem w dniu 17 czerwca ubiegłego roku, w Belwederze

Odnowa jest nieodzowna dla podtrzymania dobrego imienia Polski w świecie, jako też dla wyjścia ze znacznego kryzysu i dla zaoszczędzenia cierpien wielu synów i córek narodu

— Dzisiaj powtarzam te słowa w związku z ogłoszoną w Polsce amnestią. Pragnę, aby stała się ona elementem odnowy społecznej, według zasad wypracowanych w takim trudzie, w przełomowych dniach Sierpnia 1980 roku i zawartych w porozumieniach

Wiem, że Episkopat Polski stale czyni wysiłki, aby głoszona przez Kościół zasada dialogu mogła stać się owocną podstawą zarówno pokoju wewnętrznego jak też dobrej współpracy pomiędzy Polską a innymi narodami Europy i świata

— Ojczyznę moją i wszystkich rodaków polecam Matce Jasnogórskiej oraz Świętym Patronom polskim

- "To nie wolność, to rygor P4. Ma się spacernik o powierzchni około 300 tys. km kw., dozorczy nie prowadzą, a tylko chodzą za człowiekiem i trzeba się starać wyżywić na własny koszt". -
Wywiad z Gwiazdą, przeprowadzony z Toronto, str. 8.

Czekamy na tatę

Wywiad
z Wałęsą
str. 6

Kościelny
Fundusz
Rolnictwa
str. 5

ECHO TYGODNIA

ECHO WEEKLY

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF

GRAZYNA FARMUS

Współpracują

Zofia Boncza, Bohdan Ejbich,
Magdalena i Marek Czyżycy,
Zbigniew Farmus,
Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,
Ewa i Michał Rejkowscy,
Janusz Pietrus i inni

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St

M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

UWAGA dyżury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kątku handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	i jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata. półroczna \$ 25, roczna \$ 50

POWSTANIE

40 lat temu, 1 sierpnia 1944 roku komendant główny AK Bór Komorowski ogłosił wybuch Powstania Warszawskiego

Tydzień wcześniej w mało znanym miasteczku Chełmie powstał rząd, który zgłosił pretensje do reprezentowania Narodu

Powstanie Warszawskie było pierwszą odpowiedzią na nielegalność okupacyjnego rządu Manifestu Lipcowego i szansą na osadzenie w wyzwolonej stolicy prawowitej reprezentacji narodu

Przez 40 lat nielegalna władza PRL robiła wszystko by powstanczy akt suwerenności przedstawić kolejnym pokoleniom Polaków jako marnotrawstwo krwi i szalenstwo. Na próżno, na grobach powstańczych płoną świece. W zaułkach starego miasta pod murami wciąż leżą kwiaty. Nielegalna władza buduje w końcu pomniki powstanczego zrywu by wydac się bardziej legalną. Pozwala na druk książek o powstaniu, które mimo że bezwstydnie okrojone aluzjami wymijają cenzorską podejrzliwość

Rządowe na wskroś pismo "Polityka" ogłosiło konkurs na pisarza i książkę 40-lecia PRL

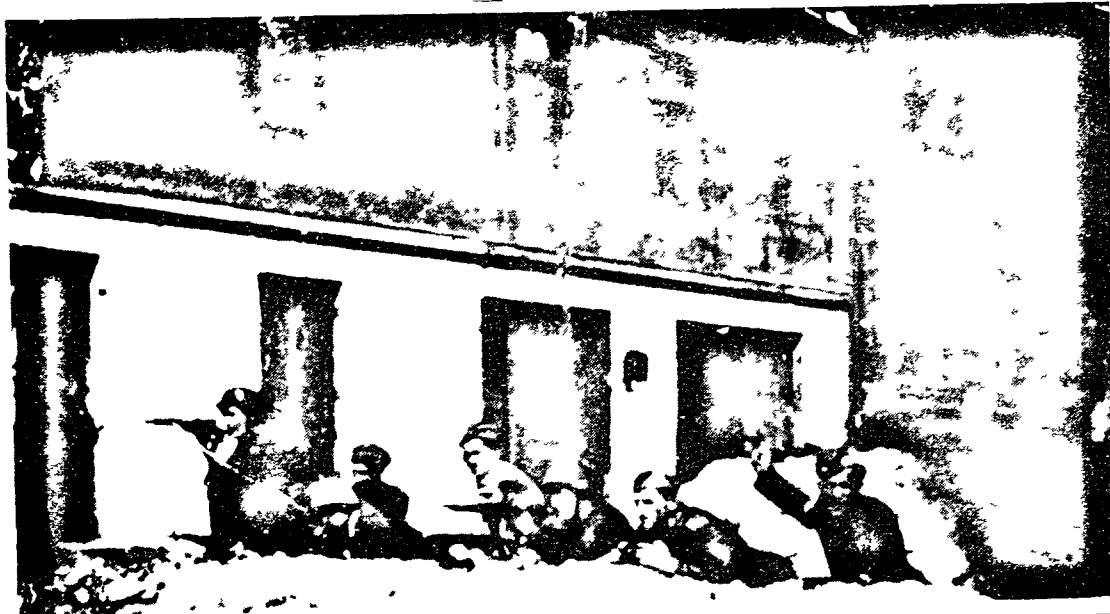
Drugie miejsce zajął Roman Bratny i jego książka o powstaniu Warszawskim "Kolumbowie Rocznik 20"

Po 40 latach indoktrynacji w PRL są nadal więźniowie polityczni, którzy kwestionują legalność rządu i domagają się respektowania woli Narodu. Ci których się uwalnia i ci którzy czekają na kolejną amnestię

"Te dwa miesiące boju o każdą pędz ziemi, ulicy i muru Warszawy dokonały swego zadania politycznego i ideowego" - powiedział Bór Komorowski w przemówieniu kapitulacyjnym. Prawda. Pozostała tęsknota wolności

Grazyna Farmus

Barykada

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **ZSRR oskarża USA o terroryzm** Leonid Zamiatin rzecznik prasowy Kremla, utrzymuje, że prezydent Reagan przygotowuje prawdziwą wojnę krzyżową z komunizmem "To nieprawda, że Stany Zjednoczone szukają dialogu ze Związkiem Sowieckim - pisze Zamiatin w tygodniku "Literaturnaja Gazieta" (z 1 połowy lipca) - natomiast prawdą jest, że Ameryka lubi mówić o tym dialogu, ale go nie chce" Według Zamiatina Biały Dom jest jedynie zainteresowany osiągnięciem przewagi militarnej w bezustannym wyścigu zbrojen, natomiast porozumienie z Moskwą i polepszenie stosunków na linii Wschód-Zachód nie wchodzi w skład polityki Stanów Zjednoczonych Organ partii "Prawda" oskarżył 18 lipca Stany Zjednoczone o stosowanie polityki rządowego terrorku w krajach Ameryki Środkowej Lidia Modzorjan, szef wydziału prawnego "Prawdy", w swym komentarzu napisała, że Stany Zjednoczone zupełnie otwarcie wspomagają buntowników zarówno w Nikaragui jak i w Afganistanie oraz dają pełne poparcie rządowi Salwadoru w akcji "terroru prowadzonego przez ten rząd" Lidia Modzorjan formalnie oskarżyła Biały Dom o odpowiedzialność za zamordowanie przywódców Trzeciego Świata, co według niej oznacza, że "zagraniczna polityka amerykańska jest oparta o zasady terrorku" Przez bezustanny rozwój broni atomowej - twierdzi komentarz "Prawdy" - przez ciągłe ulepszenie broni chemicznej i przez planowanie coraz to nowych pocisków kosmicznych Waszyngton dąży do sterroryzowania całego świata w nadziei na całkowite opanowanie go Komentarz "Prawdy" jest jednym z najbrutalniejszych ataków na USA, jaki ukazał się w prasie sowieckiej w ostatnich miesiącach, i może być rozumiany jako wyraźny brak zainteresowania Kremla zbliżeniem między obu krajami Ataki prasy sowieckiej na wielką skalę rozpoczęły się w chwili, kiedy prezydent Reagan publicznie oskarżył Związek Sowiecki o identyczne zamiary militarnego opanowania świata

● **Trudna sytuacja po wyborach w Izraelu** W wyborach w Izraelu żadna z partii nie zdobyła

większości absolutnej i toczą się tam obecnie rozmowy i przetarg wielu utworzenia rządu koalicyjnego Niektórzy z polityków wezwali nawet do powołania rządu jedności narodowej, w którym partycypowałyby członkowie dwóch partii izraelskich, które odniosły zwycięstwo Najwięcej posłów w wyborach do Knesetu zdobyła Partia Pracy - 44 Sprawująca poprzednio rządu koalicyjnego partia Likud zdobyła 41 miejsc w Knesecie By móc utworzyć rząd większościowy potrzeba było zdobyć co najmniej 61 miejsc poselskich na 120-osobowy Kneset

● **USA planuje przekazanie broni i pieniędzy partyzantom afganskim** Izba Reprezentantów zatwierdziła przekazanie partyzantom afganskim broni i pieniędzy wartości 50 milionów dolarów Uważa się powszechnie, że wymagane zatwierdzenie pomocy przez Senat zostanie uzyskane Większość pomocy dla partyzantów afganskich zostanie przekazana kanałami przez Egipt i Arabię Saudyjską

● **Iran nie będzie pokoju dopóki nie odejdzie prezydent Iraku Hussein** Iranski ambasador w ONZ Rajai Khorrasani oznajmił, że pierwszym warunkiem przystąpienia przez Iran do rozmów pokojowych z Irakiem jest ustąpienie ze stanowiska prezydenta Husseina W przypadku ustąpienia Husseina jesteśmy gotowi do natychmiastowego zawieszenia ognia i przystąpienia do rozmów pokojowych - powiedział najwyższy przedstawiciel Iranu poza jego granicami Jeśli dojdzie do takich rozmów - dodał ambasador - będziemy się domagać w ramach podpisania pokoju odszkodowania wojennego na sumę ponad 150 miliardów dolarów, repatriacji 190 000 Szytów wygnanych przez Irak do Iranu oraz wycofania się wojsk irackich do granic przed rozpoczęciem wojny

● **Niespokojny Dzień Niepodległości w Peru** 163 rocznica uzyskania niepodległości przez Peru, które poprzednio było kolonią hiszpańską odznaczyła się gwałtownymi demonstracjami w całym kraju Zginęło co najmniej 20 osób Policja i wojsko aresztowały około 6 000 uczestników zajść, z których większość zosta-

ła zorganizowana bądź zainicjowana przez lewicowe podziemie

● **Premier Nowej Zelandii nie zmienia zdania w sprawie przybycia do Nowej Zelandii atomowych okrętów amerykańskich** Niedawno wybrany premierem przywódca nowozelandzkiej Partii Pracy D Lange obiecał w wywiadzie telewizyjnym, że dotrzyman obietnicy wyborczej i nie zgodzi się na wizytę w portach nowozelandzkich atomowych okrętów amerykańskich bądź okrętów amerykańskich z bronią atomową na pokładzie Nowa Zelandia wraz z Australią i USA tworzy sojusz obronny ANZUS

● **Prezydent Marcos likwiduje policyjne szwadrony śmierci** Prezydent Marcos rozwiązał policyjne szwadrony śmierci, których zadanie polegało na zwalczaniu świata przestępczego z uprawnieniem zabijania na ulicy bez sądu Rozwiązanie nastąpiło w tydzień po tym jak z ostrą krytyką policyjnych szwadronów śmierci wystąpił filipiński kościół katolicki Do policyjnych szwadronów śmierci należało około 1000 osób Przekazując polecenie prezydenta Marcosa do wiadomości publicznej szef policji generał P Olivias podkreślił, że na skutek działalności szwadronów świat przestępczy przestał zagrozić życiu Filipin i szwadrony straciły rację istnienia

● **20 milionów dolarów w totoku** 63-letni stolarz, z pochodzenia Włoch, przebywający od 8 lat na emeryturze wygrał najwyższą nagrodę finansową w historii gier losowych zdobywając 20 milionów dolarów US w nowojorskim totoku Wygrana Venero Pagano rozkłada się na 21 rocznych płatności w wysokości 952 380 dolarów Tegoroczna po odliczeniu podatku wyniesie 761 904 dolarów

● **350 dolarów za dzenny parking!** Tyle wynosi cena za całonocne parkowanie samochodu na parkingach w Los Angeles w pobliżu miejsc zawodów olimpijskich Władze miasta zwróciły się do właścicieli parkingów o nie windowanie cen, ale apel ten trafił w próżnię Widać są osoby, które płacą tę sumę

REKORDOWA OLIMPIADA W LOS ANGELES

140 państw i około 8 tysięcy sportowców To jest rekord Tego jeszcze na żadnej olimpiadzie nie było Breżniewowi marzyło się by rekordową olimpiadą była XXII-letnia moskiewska Nie wyszło Za USA, które zbojkotowały olimpiadę sowiecką w 1980 roku by zaprotestować w ten sposób przeciwko inwazji ZSRR na Afganistan z tego samego powodu olimpiadę zbojkotowało jeszcze kilkadziesiąt państw I tak letnie igrzyska olimpijskie w 1980 stały się zamast wzorowych kadłubkowymi

Czernienko decydując się na bojkot olimpiady w Los Angeles liczył z pewnością na większy rozmiar sowieckiej zemsty Wiemy, że specjalni emisariusze so-

wiecy rozjeżdżali się po świecie kusząc szereg państw, zwłaszcza z kręgów III świata różnymi obietnicami w zamian za przyłączenie się do bojkotu Nie wyszło i to w skali katastrofalnej Do bojkotu przyłączyły się jedynie kraje ze ścisłego bloku sowieckiego Można wątpić czy wszystkie z entuzjazmem, niektóre z poczucia dyscypliny, ale niektóre wyraźnie na rozkaz Kremla Ale nawet i tutaj Kreml otrzymał policzek jakich mało Na igrzyska przybyła Rumunia - państwo - członek Układu Warszawskiego i jak wiemy nie pomogło w tej sprawie nawet osobiste spotkanie Czernienki z Ceausescu Na igrzyska przybyła także Jugosławia oraz ChRL nieobecna na 8 poprzednich olimpiadach

KRAJ PO AMNESTII

ZWOLNIENI

Jak podali korespondenci zachodni, w piątek 27 lipca zwolnieni zostali z więzienia, w ramach warunkowej amnestii, trzej działacze Solidarności Regionu Dolnośląskiego, Władysław Frasyniuk, Piotr Bednarz i Józef Piniór

Władysław Frasyniuk był przewodniczącym Zarządu Regionu Dolny Śląski członkiem Prezydium Komisji Krajowej Po wprowadzeniu stanu wojennego, stanął na czele Regionalnego Komitetu Strajkowego Solidarności dolnośląskiej i członkiem działającej w podziemiu Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Solidarności. Został aresztowany w 1982

Piotr Bednarz i Józef Piniór byli kolejnymi następcami Frasyniuka na stanowisku przewodniczącego Regionalnego Komitetu Strajkowego Dolnego Śląska

Według informacji otrzymanych z Warszawy, został również zwolniony Marian Jurczyk, przewodniczący Regionu Solidarności Pomorza Zachodniego

W sobotę 28 lipca agencje podały również, że cztery działacze Komitetu Samoobrony Społecznej KOR, Jacek Kuron, Adam Michnik, Zbigniew Romaszewski i Henryk Wujec, oraz czołowi działacze Solidarności, mieli zostać zwolnieni prawdopodobnie z początkiem bieżącego tygodnia. Podając tę informację, agencja Reutera powołała się na wypowiedzi rodzin więzionych

BĘDĘ DZIAŁAŁ NA RZECZ PRAWDY

Jurczyk przebywa w szpitalu w Warszawie, z powodu choroby serca. Jak podają agencje, został on przewieziony z więzienia do szpitala

Marian Jurczyk powiedział w rozmowie z dziennikarzami zachodnimi, że władze odwołały funkcjonariuszy MO, którzy pilnowali go w szpitalu

Jurczyk powiedział dziennikarzom, że zamierza prowadzić w Polsce działalność na rzecz prawdy, spokoju społecznego i lepszych warunków pracy

W piątek 27 lipca nadeszła wiadomość, że Grzegorz Palka został zwolniony z więzienia na Rakowieckiej w Warszawie. Upřednio, to samo więzienie opuścił Andrzej Gwiazda. Obaj byli internowani po 13 grudnia, a następnie oskarżeni o przygotowywanie próby zamachu stanu

Oficjalnie podano w Warszawie 27 lipca, że zwolnionych zostało około 300 więźniów politycznych, na mocy warunkowej amnestii

MSZA ŚW. W INTENCJI ZWOLNIONYCH

W niedzielę 29 lipca, proboszcz parafii św. Stanisława Kostki w Warszawie, podczas mszy św. w intencji uwolnionych więźniów politycznych, zażądał zniesienia zakazów dotyczących Solidarności i oświadczył, iż księża też mają prawo do zabierania głosu na tematy polityczne, jeśli polityka niszczy wartości ludzkie i religijne

Kaznodzieja wystąpił też w obronie swego wikariusza, ks. Jerzego Popiełuszki, oskarżanego przez władze PRL o nadużywanie swobód religijnych

Tymczasem oficjalne źródła potwierdzają, że ks. Popiełuszko będzie objęty amnestią, tak jak i opiekun duchowy Lecha Wałęsy ks. Henryk Jankowski

O EPOKĘ SZCZEROŚCI

Tygodnik *Powszechny*, w najnowszym wydaniu z poprzedniego 30 lipca, zwraca uwagę na konieczność zmian systemu gospodarczego w Polsce, by stworzyć nowy klimat w stosunkach między władzami a społeczeństwem

Zdaniem poczytnego i trudno dostępnego w kraju tygodnika, zwolnienie więźniów politycznych pozwala wyobrazić sobie erę społecznej szczerości w Polsce, dodając, że najpierw trzeba zaspokoic niezwykle ważne oczekiwania społeczne. Jednym z tych oczekiwań jest przeprowadzenie reformy gospodarczej, biorącej pod uwagę potrzeby rynku, niezależność gospodarki rolnej oraz poparcie dla prywatnego sektora rolnictwa

TKK: BĘDZIEMY DALEJ WALCZYĆ

Według doniesień korespondentów zachodnich z Warszawy, Tymczasowa Komisja Koordynacyjna oznajmiła, że będzie kontynuowała swą walkę o wolne związki zawodowe

W swym oświadczeniu TKK stwierdza, że proklamowana przez władze PRL amnestia daje wprawdzie szansę na

złagodzenie napięcia, ale niczego nie gwarantuje

W swym oświadczeniu TKK potępił fakt, że amnestia nie objęła byłego członka TKK Bogdana Lisa. Aresztowany w czerwcu tego roku Bogdan Lis został oskarżony o zdradę państwa, a więc przestępstwo nie objęte przepisami amnestii

GWIAZDA O PODZIEMIU

Wiceprzewodniczący NSZZ Solidarnosc Andrzej Gwiazda oświadczył, że wrunki uchylenia kary wobec działaczy związku, zawarte w amnestii, są zbyt surowe. Amerykański dziennik *Washington Post* zamieścił wypowiedź Gwiazdy w niedzielę 29 lipca

Władze PRL oświadczyły, że nie będą wytaczać procesów tym działaczom Solidarności, którzy ujawnią się przed końcem bieżącego roku pod warunkiem, że ujawnią wszystkie szczegóły swej podziemnej działalności i zobowiążą się, że nie będą prowadzić działalności opozycyjnej. W wywiadzie dla amerykańskiego dziennika Andrzej Gwiazda stwierdził, że gdyby władze PRL chciały aby zaprzestano działalności podziemnej, to nie wysuwałyby żadnych warunków

Gwiazda powiedział też, że nie sądzi, aby działający w podziemiu członkowie Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej oddali się w ręce władz

Władze PRL zapowiedziały, że nie będą pociągać do odpowiedzialności prawnej tych działaczy Solidarności, którzy ujawnią się przed końcem bieżącego roku, ale pod warunkiem, że podadzą władzom wszystkie szczegóły swej podziemnej działalności oraz, że zobowiążą się na piśmie do powstrzymania się od działalności opozycyjnej

W wywiadzie dla *Washington Post*, Gwiazda stwierdził, że z warunków amnestii można wnioskować, iż władze nie są w rzeczywistości zainteresowane ujawnieniem się podziemia. Gdyby władze PRL naprawdę pragnęły zakończyć działalność podziemną, to nie wysuwałyby żadnych warunków wstępnych

Gwiazda powiedział też, że nie sądzi, aby działający w podziemiu członkowie Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej oddali się w ręce władz

SPRAWA SANKCJI WOBEC PRL URBAN SIĘ PIENI

Władze PRL zareagowały ostro na wiadomość, że w odpowiedzi na amnestię, Stany Zjednoczone zniosą tylko niektóre sankcje, nałożone na PRL po wprowadzeniu stanu wojennego

Na konferencji prasowej 24 lipca rzecznik rządu Jerzy Urban, zastrzegając się że przedstawia tylko „wstępny reakcję na wstępne sprawozdania amerykańskiej prasy z Waszyngtonu”, zaatakował jednak administrację Reagana za zmianę warunków, od których miało zależeć zniesienie sankcji, nałożonych dwa i pół roku temu, po wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce

Urban, opierając się wyraźnie na tekście z góry przygotowanym na piśmie, powiedział, że przeczytał w amerykańskiej prasie, iż administracja Reagana rozważa zniesienie zakazu lądowania samolotów PRL w Stanach Zjednoczonych i wznowienie wymiany kulturalnej i naukowej, w wyniku amnestii

Jeśli taka tylko ma być reakcja, powiedział Urban, to jest to „komiczne”

Uchwalona przez Sejm 21 lipca warunkowa amnestia na 40-lecie PRL przewidywała zwolnienie, w ciągu najbliższych 30 dni, 652 więźniów politycznych i około 35 tys. kryminalnych

Stany Zjednoczone określiły amnestię jako krok pozytywny a przedstawiciele administracji zapowiedzieli, że prezydent Reagan prawdopodobnie zatwierdzi dalsze złagodzenie sankcji, w najbliższych dniach

Administracja dała jednak do zrozumienia, że nie zniesie najbardziej dotkliwych sankcji, dopóki w Polsce nie nastąpi większy postęp w kierunku liberalizacji

Amerykański Departament Stanu stwierdził „Trwałą stabilizację polityczną, gospodarczą i społeczną można osiągnąć w Polsce tylko poprzez prawdziwy dialog między rządem a społeczeństwem”

„Czego rzeczywiście chce rząd Stanów Zjednoczonych?” zapytał Jerzy Urban, mówiąc o warunkach, od których Amerykanie uzależniają zniesienie sankcji. Powiedział, że najpierw Stany Zjednoczone dążyły do „zniesienia stanu wojennego, zwolnienia więźniów politycznych i dialogu z Kościołem i Solidarnością”. W ubiegłym roku, dodał, prezydent Reagan przestał mówić o Solidarności, „biorąc pod uwagę realia”

Od tego czasu, powiedział Urban, stan wojenny został zniesiony, dialog z Kościołem nigdy nie przerwano, zwalnianie więźniów politycznych było procesem ciągłym, który teraz ukoronowała amnestia

Teraz, dodał Urban, prezydent Reagan „mówi o nawrocie dialogu z narodem”, co ma być nowym warunkiem zniesienia sankcji gospodarczych

W rozmowach z osobami zbliżonymi do kół rządowych korespondent dziennika *New York Times* odniósł wrażenie, że niektórzy funkcjonariusze PRL nadal jeszcze żyli nadzieją, że na skutek amnestii Stany Zjednoczone przestaną sprzeciwiać się przyjęciu PRL do Międzynarodowego Funduszu Monetarnego, udzieleniu nowych kredytów dla przemysłu i przywróceniu PRL statusu najwyższej uprzywilejowania w stosunkach handlowych (polegających na tym, że za towary importowane z Polski pobiera się o niższe cło)

Ton wypowiedzi Urbana sugerował, że nadzieje te są rozwiewane

Stany Zjednoczone, powiedział Urban, domagają się „dialogu z narodem”. Czyż nie są takim dialogiem, zaplanowane, przeprowadzone ostatnio wybory do rad narodowych i wezwania do nowych wyborów do Sejmu?

Urban podał w wątpliwość rzeczywiste cele polityki Stanów Zjednoczonych wobec Polski „Wydaje mi się, mnożąc i modyfikując swe żądania, w sposób coraz bardziej odległy od polskiej rzeczywistości, Amerykanie i prostu dają wyraz swej dezaprobaty wobec naszego systemu, czekając aż się zmieni Stany Zjednoczone wiedzą, systemu naszego nie zmienią i naprawdę wcale się nie spieszają, że ich żądania zostaną spełnione”

Wtórząc ostatnim atakom gen. Jaruzelskiego na Stany Zjednoczone, w Sejmie 21 lipca, Urban dodał „Wydaje mi się, że główną ideą amerykańskiej polityki wobec Polski jest osłabianie Polski na świecie i w Europie. Jest to polityka antypolska, która uderza nie tyle w nasz system, ile w nasz kraj”

Według niektórych interpretacji w Polsce, oświadczenia takie mają znaczyć, że jeśli Zachód nie wesprze Polski pod względem gospodarczym, to może to tylko doprowadzić do dalszego zmniejszenia obecnej, ograniczonej autonomii politycznej, co osłabiłoby stabilizację w całej Europie

PRZY TELEFONIE!

W NIEDZIELĘ 29 LIPCA GWIAZDA ROZMAWIAŁ NA ŻYWO Z PANEM FRANKIEM ZALESKIM I RYSZARDEM MAKOWSKIM Z POLSKIEGO PROGRAMU RADIOWEGO W EDMONTONIE

Ponownie zwrócił uwagę na dołą Bogdana LISA, który nadal jest w więzieniu i którego nie objęto amnestią. Ponadto podziękował Poloni za poparcie, zwłaszcza tym, którzy posłali mu kartki do więzienia.

Oprocz tego powiedział

W Polsce kryzys był raczej kryzysem politycznym, a nie ekonomicznym. Czyli objawy ekonomiczne były objawami wtórnymi tego kryzysu. Kryzys polityczny został pogłębiony - no, już tak prawie, jak tylko można. A w każdym bądź razie, został skierowany w tą fazę najbardziej niebezpieczną - kryzysu negatywnego, kiedy pozytywne dążenia społeczeństwa - pozytywne dążenie przede wszystkim pracowników - zostały brutalnie zdeptane, a ci ludzie zostali odtrąceni.

I jedni świadomie, drudzy po prostu nieswiadomie - ogarnęło wszystkich zniechęcenie, i głębokie przekonanie, że w tym systemie nie tylko nie można liczyć na samochód, ale i na chleb. A jeżeli - to kosztem wielkich wyrzeczeń, kosztem ciężkiej pracy, nadgodzin i tak dalej, można jakos wyżyć.

I wydaje mi się, że powszechne jest psychiczne nastawienie - jeśli nie świadomej odmowy współpracy - jak to się mówi "nie współpracuję z reżimem" - to po prostu zniechęcenie, że moje angażowanie się i tak mi nic nie da, a ani nie da nikomu innemu. W związku z tym - po co, z w związku z tym - na co? To i tak zostanie zmarnowane, a jeszcze będę miał kłopoty, a po co się będę wychylał. No i to jest bardzo dla gospodarki - nie tyle już niebezpieczne, ale bardzo trudne. Po prostu w tych warunkach, nawet dobre pociągnięcia gospodarcze dają mizerne lub żadne efekty.

I na to, w tej chwili po prostu recepty nie ma. Bo w tej chwili trzeba by zrobić gesty szersze, głębsze. To już nie mogłyby być tylko gesty, musielibyśmy pójść dalej, niż w 80 roku. Bo ludzie już wiedzą, że 80 rok nam nic nie daje.

Oczywiście, tego oni zrobić nie mogą, to jest zrozumiałe. Czyli ja raczej zapatruję się tutaj dość czarno. Nie widzę po prostu możliwości działań ze strony rządu, które by radykalnie mogły naszą sytuację znormalizować, czy radykalnie skierować na drogę poprawy. Będąc na ich miejscu, nie wiedziałbym co zrobić.

Pruszyński: Panie Andrzeju! Ktos z moich rozmówców w Toronto kiedy się dowiedział że rozmawiałem z panem dwa dni temu powiedział: no to przecież oni zaraz pojadą siedzieć. Co my możemy zrobić żeby to nie nastąpiło?

W każdej chwili mogą wrócić do celu

Gwiazda: Proszę pana, no trudno mi dawać rady, w Kanadzie nie byłem, chociaż bym chciał. Dla nas są worse warunki życia - chociaż można powiedzieć że je znamy - to nie bardzo możemy sobie wyobrazić. To jest poniekąd jednak bajka. Dlatego wydaje mi się, że w sam panstwo muszą wymyślić te metody, właściwe dla waszych warunków.

Niemniej, jestem przekonany, że one są skuteczne i jestem przekonany, że tak jak myśmy w Polsce próbowali wymyślić dobre metody - no, nam się po prostu nie udało - to wy macie znacznie szersze pole działania. Dużo łatwiej.

Pruszyński: Panie Andrzeju! Pan profesor Bromke w gazecie Toronto Star powiedział że amnestia dała w Polsce poczucie bezpieczeństwa. Czy pan potwierdza tą tezę?

Gwiazda: Proszę pana, amnestia zawiera klauzulę, że podjęcie działalności likwiduje amnestię i powoduje kolejne sprawy - odwieszają tamtą i powoduje kolejną. No, wydaje mi się, że w tej chwili można już uznać, że ja te warunki amnestii złamałem, rozmawiając z panem. Ja nie wiem, czy ja rozmawiam publicznie, czy ja z panem rozmawiam związkowo, czy politycznie - nie wiem, wie pan, jak pan prokurator będzie łaskaw uznać. (Śmieje się)

Także w każdej chwili mogę tam wracać, nawet prosiłem kolegę, żeby tam celę utrzymał jako tako, bo do tej samej trafię.

Pruszyński: Panie Andrzeju! Pan siedział dwa lata bez wyroku bez aktu oskarżenia.

Gwiazda: Nie - ale z zarzutami. Siedziałem rok w tak zwanym internacie, czyli byłem internowany, ale w tym

czasie, kiedy siedziałem w osrodku dla internowanych w areszcie śledczym w Białolecie - bo w Białolecie jest również areszt śledczy - to jest w ogóle głównie areszt śledczy - więc siedziałem w areszcie śledczym, z warunkami izolacji odpowiednimi dla aresztu śledczego i w tym czasie było prowadzone postępowanie dochodzeniowe. Oficjalnie postępowanie przeciwko mnie, z tym, że nie byłem o tym poinformowany. A kiedy w ramach łagodności służbowej zwalniali wszystkich internowanych, no to musieli odkryć przyłbicę i mnie aresztować. I wtedy mi dopiero postawili zarzuty.

Pruszyński: I co opiewały zarzuty?

Gwiazda: Proszę pana, obalenie ustroju siłą, obniżanie obronności, naruszanie sojuszków, podważanie przewodniej roli partii. Przez to, że chciałem organizować straż robotniczą, społeczną radę gospodarki narodowej, no i nie wiem co tam jeszcze chciałem.

Absurd

Pruszyński: Ale przez dwa lata nie potrafili panu przedstawić tych zarzutów publicznie w formie sprawy sądowej. Dlaczego tego nie zrobili czy zarzuty były tak słabe?

Gwiazda: Proszę pana, ja wprawdzie tutaj jestem w sytuacji nie dobrej, bo przeczytałem tylko 32 tomy akt, zostało jeszcze pięć, czyli prokurator mogłoby się tłumaczyć, że w tych pięciu może coś było. Bo w tych 32 to było bardzo dużo dowodów, że zarzuty były - wie pan, no - no tak absurdalne w świetle materiału zgromadzonego przez prokuratora, że po prostu się wierzyć nie chce i na pewno nikt w Kanadzie, gdyby mu to przedstawił, to by nie uwierzył - powiedział, że albo są sfabrykowane zarzuty, znaczy - propagando, albo też akta. No po prostu nikt by nie uwierzył, że na podstawie tego materiału można takie zarzuty przedstawić.

Niektórzy jeszcze wierzyli ze polski generał ma słowo

Zarzuty były natomiast przedstawione takie, żeby trafiło to pod paragraf 123 - próba obalenia ustroju siłą - dlatego, że tego właśnie artykułu nie obejmowała abolicja. A jak - nie pamiętam dokładnie czy to był luty - ale gdzieś w zmie, jeszcze w Białolecie, pracownik Służby Bezpieczeństwa oświadczył: Palce. "A na tę abolicję to nie liczcie, bo to się da łatwo obejść i po piętnastu lat dostaniecie jak nic".

Nie wie pan, wtedy jeszcze niektórzy ludzie wierzyli, że polski generał to ma słowo.

Zalewski (Edmonton): Panie Andrzeju! Jesli chodzi o nasz polski program radiowy tutaj to chcielibyśmy panu życzyć żeby ta cela którą pan zarezerwowal sobie ze swoim kolegą żeby zawsze była pusta!

Gwiazda: Nie proszę pana. Ja bym sobie życzył, żeby tam mój prokurator siedział.

Pruszyński: Z kim pan siedział na Mokotowie? Czy pan siedział z kims z Konfederacji Polski Niepodległej?

Gwiazda: Nie, proszę pana. Siedziałem z szescioma, siedmioma członkami Solidarności oskarzonymi o różne sprawy. A poza tym siedziałem raczej z ludźmi, którzy byli oskarżeni w sprawach - finansowych, powiedzmy Typu - afera, jakies naduzycia.

Pytanie od radiostuchacza: Panie Andrzeju! Co pan teraz chce robić dalej jesli chodzi o działalność w Solidarności? I jak to jest w ogóle możliwe? Jaka działalność jest w tej chwili możliwa?

Moze jeszcze nastepne pytanie: Czy nie obawia się pan tej rozmowy ktora na pewno jest na podsłuchu w związku z tym że leci na żywo i jest z zagranicy?

Jak widzę działalność

Gwiazda: Proszę pana, no - trudno powiedzieć, żeby mi się nie obawiał, bo Mokotów nie jest najprzyjemniejszym z miejsc, które znam. Niemniej są rzeczy ważniejsze, niż nie siedzenie w więzieniu.

Jak wyobrażam sobie działalność. Uważam, że siedząc w Mokotowie też tą działalność prowadziłem, dla-

tego że wielu ludzi się interesowało tym, że siedzę, uważało że to jest krzywda, uważało że to jest łamanie prawa i w związku z tym niewątpliwie wielu ludzi podejmowało działania, ażeby ten stan prawny rzeczy w Polsce zmienić.

Także uważam, że siedząc - siedząc za kratą - również nie wyłączyłem się z działalności. Również nie wyłączyłem się z działalności (powtarza).

Jak w tej chwili widzę działalność? Tak jak zawsze widziałem, przede wszystkim rozmowa z ludźmi.

Nie możemy zostawić Lisa w więzieniu

Zalewski: Wlasnie dzisiaj goszczymy w studio przedstawicieli organizacji naszej w Edmontonie Solidarnosc Emigracji Emigracja Solidarnosci. Mamy jednego z przedstawicieli Ryska Gawlika. Wlasnie chce panu zadac pytanie.

Gawlik: Dzień dobry panie Andrzeju!

Gwiazda: Dzień dobry.

Gawlik: Panie Andrzeju! Jesteśmy młodą organizacją która powstała rok temu. Kilka wskazówek chociaż my wiemy co mamy robić - ale co by pan widział w tej chwili najbardziej na czasie?

Gwiazda: Lis, proszę pana! Nie możemy zostawić Lisa w więzieniu. I to jest chyba z bieżących rzeczy najważniejsze.

Nastepne pytanie: Ja jestem nieco krótszy stażem bo tylko pięć miesięcy siedziałem. Wyjechałem tu do Edmonton. Między innymi jestem członkiem tej organizacji. Do tej pory robiliśmy co mogliśmy nie musimy mówić co. Niemniej jednak nasz program jako byłych członków i nadal członków Solidarnosci bo każdy z nas internowanych nadal czuje się członkiem tego autentycznego niezależnego ruchu związkowego wiemy mniej więcej co robić. Będziemy wam pomagać na ile nam sił starczy a szczególnie w tej kwestii moralnej. Zapewniamy wam jako naszych związkowców przywódców. I życzymy wam zdrowia i tej myśli że tam gdzieś czy w Kanadzie czy gdzie indziej są również tacy co wam pomagają.

Gwiazda: Dziękuję!

Zalewski: Panie Andrzeju!

Gwiazda: Słucham.

Zalewski: Mam kilka pytań jeden ze słuchaczy zapytuje czy zna pan może byłego członka Andrzeja Rozpłochowskiego z Huty Katowice.

Gwiazda: Oczywiście, znam go bardzo dobrze, przecież jest to przewodniczący - były przewodniczący - bo nowo wybrany przewodniczący o ile wiem, to jest Wiesław Stralnik - ale pierwszy przewodniczący Górnego Śląska, członek Komisji Krajowej No, i z Andrzejem Rozpłochowskim zaczęliśmy po sierpniu od początku, budować tą Solidarnosc. No - widziałem się z nim tylko w czasie sławetnych rozmów.

Pruszyński: Co to były te sławetne rozmowy?

Gwiazda: Proszę pana, nie zostaliśmy zwolnieni z tajemnicy, którą mieliśmy zachować. A więc poproszę, z tym pytaniem nie do mnie.

Pruszyński: Dobrze. Czy to były te co w okresie przed Wielką nocą.

Gwiazda: No wie pan, to chyba mogę potwierdzić.

Pruszyński: Tak bo do nas przysły wieści że były jakieś rozmowy proponowano wypuszczenie czy wyjazd za granicę tam jeszcze inne rzeczy.

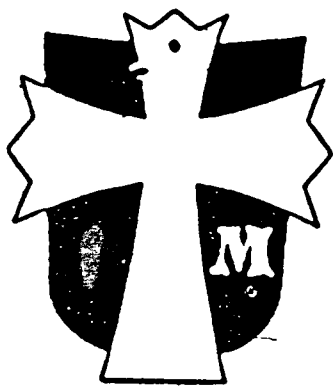
Gwiazda: Proszę pana, ponieważ ja byłem zobowiązany do tajemnicy, to siostrę na widzeniu spytałem, co wie. Okazało się, że ta tajemnica była dość dziwna, bo siostra dość dokładnie wiedziała, co było mówione. (Śmieje się)

Pruszyński: Czy pan siedział z Michnikiem przypadkiem?

Gwiazda: Nie proszę pana. Nie siedziałem z nikim z bardziej znanych działaczy Solidarności.

Zalewski: Panie Andrzeju! Jeden z naszych słuchaczy chce wiedzieć wrócił pan czy wróci pan do pracy i jeżeli tak to w jakim zawodzie? Jak jest panskie zdrowie czy potrzebuje pan jakichś lekarstw?

Dokonczenie str. 14

JAN PAWEŁ II -

Kanada 1984

POLONIJNY KOMITET PRZYJĘCIA

Chrystus, człowiek, Kościół w encyklikach Jana Pawła II

Dokonczenie ze str. 1

Pontyfikat Jana Pawła II określa koniec drugiego tysiąclecia Kościoła Powszechnego. Wyjątkowość tego pontyfikatu jest wynikiem nie tylko osiągnięć cywilizacyjnych, magii cyfry 2000, lecz przede wszystkim osobowości i umysłowości obecnego papieża. Zastępy teologów poświęcają cały swój czas, zapał i zawodowe umiejętności studiując to co mówi, pisze i czyni Ojciec Święty. Wydawcy zawarli teksty Jana Pawła II w 12 woluminach, z których każdy wielkości torontonskiej książki telefonicznej - temat dla wieloletnich badań. Skoncentrujemy się zatem "tylko" na encyklikach Ojca Świętego.

Trzy dotychczas opublikowane encykliki Jana Pawła II tworzą ściśle wiążącą się ze sobą, jednolitą trylogię. Przedstawiają one człowieka zbawionego przez Chrystusa (Redemptor hominis), człowieka jako cel miłosierdzia bożego (Dives in misericordia) oraz człowieka realizującego swe posłannictwo w pracy (Laborem exercens).

Pierwsza encyklika Jana Pawła II ogłoszona w 1978 roku stanowi nie tylko program, owo dokument pontyfikatu następcy św. Piotra, lecz zgodnie przez wielu uznana została za miłowy kamień na drodze rozwoju ludzkości. Podstawą "Redemptor hominis" jest osobista wiara Ojca Świętego, wiara egzystencjalna, będąca równocześnie wiarą całego Kościoła Powszechnego. W stylu, ujęciu i swej zawartości różni się ona od wszystkich poprzednio publikowanych encyklik. Poświęca ją Ojciec Święty człowiekowi i sioście twórczej, będącej celem historii świata i kosmosu. Uznając doczesny, kulturalny i technokratyczny wymiar życia ludzkiego w epoce komputerów i lotów międzyplanetarnych, Jan Paweł II doprowadza refleksję nad człowiekiem do refleksji nad Chrystusem, podkreślając, że wiara jest elementem najbardziej potrzebnym współczesnemu światu. Określa to w następujących słowach: "Jedyny cel dla ducha, jedyny cel dla umysłu, dla woli, dla serca to Chrystus, wybawiciel człowieka, to Chrystus zbawiciel świata. Tajemnicę tego zbawienia określa się wymiarem boskim, posiada ona jednak również wymiar czysto ludzki." "Redemptor hominis" utwierdza tradycyjną wiarę Kościoła Powszechnego w Chrystusa syna Boga jako bazę również dzisiejszej doktryny katolickiej. "Musimy stale kierować się do tego, który jest głową - pisze papież, do Tego dzięki któremu istnieją wszystkie rzeczy, do Tego poprzez którego widzimy Ojca." Encyklika jest również odpowiedzią na pytania stawiane przez współczesnych teologów, których hipotezy czy teorie nie zawsze pozostawały w jedności z nauką Kościoła. Podkreślając znaczenie misji teologów dla zrozumienia objawienia boskiego, Jan Paweł II funkcję ich widzi w ścisłym połączeniu z działalnością i nauką Kościoła, w posłannictwie pośredniczenia pomiędzy człowiekiem a Chrystusem.

Obowiązkiem Kościoła jest obrona każdego człowieka, każdego ludu, każdego narodu. Człowiek bowiem nie może należeć do drugiego człowieka, bądź grupy ludzi, lecz należy do Boga, do Chrystusa. Swą misję obrony praw ludzkich Kościół wypełnia i będzie wypełniał skutecznie i lepiej niż jakiegokolwiek państwo czy system. Posiada bowiem niezmierzoną siłę prawdziwego powołania człowieka, wyższego od egoistycznych ofert konsumpcyjnej cywilizacji, czy modeli "wspaniałej przyszłości" na jaką totalitarne ideologie i takież systemy skazały setki milionów ludzi. Podkreślając, iż podstawową wolnością tak osobistą jak i obywatelską pozostaje wola sumienia i praktyk religijnych, Jan Paweł II nie pozostawia wątpliwości, który polityczny system dostarczył mu materiału do refleksji. Gwałcenie wolności religijnych jest niesprawiedliwością szczególnie rażąca, nie można zatem pozostać obojętnym wobec systemów, które, jak pisze papież, "wyłączają ateistom zapewniają prawa obywatelskie w życiu społecznym i publicznym, podczas gdy ludzie wierzący prawie z zasady są zaledwie tolerowani bądź traktowani jak obywatele niższej kategorii." Nie żądają oni dla siebie żadnych przywilejów, lecz poszanowania elementarnego prawa.

Encyklika "Redemptor hominis" przypomina o Chrystusie, który jest alfą i omegą całego wszechświata, a więc również początkiem i końcem człowieka. Stawia ona i daje odpowiedź na pytania aktualne i podstawowe dla każdego z nas: Kim jest Chrystus? Kim jest człowiek?

Dla zrozumienia wzajemnego stosunku Bóg - człowiek, Ojciec Święty poleca Matkę Boga - nikt bowiem nie potrafi tak jak Ona wprowadzić człowieka w boski i ludzki wymiar tajemnicy zbawienia.

W ten sposób Ojciec Święty w Encyklice o Synu Bożym oddaje hołd Matce Boga, przypominając również nam, Polakom, że droga maryjna jaką wybrałszy przed wiekami jest też i drogą po której dąży do celu namiestnik Chrystusa na ziemi.

Drugą część trylogii Jana Pawła II tworzy encyklika "Dives in misericordia" poświęcona miłosierdziu bożemu (opublikowana w 1980 r.). Stanowi ona logiczną kontynuację "Redemptor hominis" podkreślając powtórnie, iż celem obecnego pontyfikatu pozostaje zapewnienie człowiekowi należnej mu godności. Papież uczy nas jak poznać miłość i miłosierdzie Boga Ojca do człowieka objawione nam przez Chrystusa i utwierdzone w Piśmie Świętym i tradycji chrześcijańskiej. Dla osiągnięcia pełni człowieczeństwa jednostka nie może bowiem obyć się bez boskiego miłosierdzia. "Dives in misericordia" przypomina też, że nie jest możliwy prawdziwy humanizm bez Boga, ani prawdziwa sprawiedliwość bez miłości.

Wiek nasz jest wiekiem przełomowym niosącym za sobą niebezpieczeństwa stawiające pod znakiem zapytania nie tylko celowość życia jednostki, lecz i przyszłość całej ludzkości. Obecna generacja, bardziej jeszcze niż poprzednie potrzebuje zatem miłości Boga i jego miłosierdzia. Przyjęcie Chrystusa, który jako odkupiciel świata w pełni ukazuje człowiekowi jego własną naturę, nie może odbyć się w innym sposób niż poprzez stałe, coraz bardziej świadome i pełne odniesienie do osoby Ojca i jego miłości () i chociaż - kontynuuje Ojciec Święty, liczne kierunki myślenia tak w przeszłości jak i obecnie starały się i starają oddzielić, a nawet przeciwstawić teocentryzm antropocentryzmowi, to Kościół, nasładowując Chrystusa czyni wszystko aby połączyć człowieka z Bogiem w sposób nierozdzielny i głęboki. Kościół dzisiejszy nie może milczeć, dlatego też papież widzący konieczność przyjęcia Boga przez ludzkosć woła: "Otwórzcie drzwi Chrystusowi, Pozwólcie miłości być podstawą sprawiedliwości".

Rola Kościoła - pośrednika, wielu może wydać się niepotrzebną, anachroniczną, nieodpowiednią i niezrozumiałą. Jednak jak powtarza papież właśnie Kościół Powszechny został powołany do niesienia światu miłosierdzia. Pomimo dramatyzmu papieskiego posłania encyklika "Dives in misericordia" spotkała się z nikłym oddźwiękiem tak wewnątrz samego Kościoła jak i poza nim. Tę niechęć mówienia i korzystania z miłosierdzia przewidział Ojciec Święty.

"Współczesna mentalność - pisze papież, bardziej może niż w przeszłości wydaje się opierać na idei Boga miłosiernego i usuwa z ludzkiego serca ideę miłosierdzia. Już sam dźwięk słowa jak i pojęcie miłosierdzia zdają się wprowadzać w zakłopotanie współczesnego człowieka." Nie wymagając od nas pełnego zrozumienia tajemnicy miłosierdzia boskiego zwraca się Ojciec Święty z prośbą, abyśmy chociaż starali się zrozumieć dlaczego On, następca świętego Piotra ogłosił w wieku laserów, komputerów encyklikę o miłosierdziu. "Została ona podyktowana - zapewnia papież - miłością jaką żywie dla wszystkich ludzi".

Jeśli charakterystyką Boga jest nieskonczoność to za charakterystykę człowieka można uznać wielowymiarowość. Iluż to określeń używała nauka filozofia, teologia, aby zdefiniować człowieka. Homo sapiens, Homo creator, Homo loquens, Homo faber. Ten ostatni wydaje się być najmniej poetycki, najsłabiej lechący naszą ludzką miłość własną, naszą próżność, słabość. Niewielu godzi się na rolę rzemieślnika, wszyscy pragną być artystami. Rzemieślnik jednak, Homo faber stał się tematem trzeciej encykliki Jana Pawła II "Laborem exercens". Ukazała się ona w 1981 r. w 90 rocznicę "Rerum Novarum" Leona XIII, dokumentu, w którym zwierzchnik Kościoła Powszechnego przemawiał w kwestii robotniczej, społecznej, ustosunkowując się do zmian wywołanych rewolucją przemysłową.

Obecna elektroniczna cywilizacja przynosi ze sobą nowy, odmienny obraz stosunków społecznych inny charakter pracy ludzkiej. Nie do Kościoła należy przeprowadzanie naukowych analiz tych stosunków. Za swe zadanie uważa on jednak "stałe przypomnienie o godności i o prawach ludzi pracy oraz piętnowanie takich sytuacji, w których bywają one gwałcone, starając się przez to oddziaływać na przebieg tych przemian, aby wraz z nimi dokonywał się prawdziwy postęp człowieka i społeczeństwa".

Nicią przewodnią encykliki jest prawda o człowieku pracującym. "Stworzony bowiem na obraz i podobieństwo Boga samego, wśród widzialnego wszechświata, ustanowiony aby ziemię czynić sobie poddaną jest człowiek przez to samo od początku powołany do pracy. Praca wyróżnia go wśród reszty stworzeń." Stanowi ona stały element zarówno życia społecznego jak i nauczania Kościoła.

Z formalnego punktu widzenia jest "Laborem exercens" rozważaniem filozoficznym i teologicznym "Ewangelią pracy" - jak sam określa ją Ojciec Święty. Kościół, pośrednik między Bogiem a człowiekiem, uważa się za sumienne krytyczne ludzkości, szanując równocześnie kompetencje instytucji świeckich i potrzeby materialne doczesnego świata. Inspiracja religijna i etyczna zawarta w "Ewangeliu pracy" nie prowadzi do politycznej ideologii ani programu społeczno-ekonomicznego. Niemniej jednak jej język, terminologia dają odbiorcom możliwość porównania propozycji Kościoła z programami różnych rządów i partii, czy z różnymi politycznymi systemami. Społeczne nauczanie Kościoła opiera się na "ścisłym rozpoznaniu obiektywnego stanu rzeczy" - jak pisze papież. "Na pierwszy plan w ostatnim okresie wysuwa się problem światowy. A więc nie tylko klasowy, ale światowy rozmiar nierówności i niesprawiedliwości, a w konsekwencji nie tylko klasowy, ale i światowy rozmiar zadan na drodze do realizacji sprawiedliwości w świecie współczesnym".

Encyklika podkreśla, że praca ludzka jest podstawowym kluczem dla całej kwestii społecznej, jeśli staramy się ją widzieć naprawdę pod kątem dobra człowieka. Jest ona głosem wolności, sprawiedliwości i posłaniem nadziei. Dla milionów stała się też inspiracją dla zorganizowanych działań i właściwego zrozumienia własnych interesów i celów. Nam Polakom trudno jest nie łączyć ze szczególną emocją wydarzeń ostatnich lat w kraju z działalnością Ojca Świętego, szczególnie jeśli czytamy w encyklice o związkach zawodowych, solidarności ludzkiej czy prawie do strajku. "Związki zawodowe - pisze papież - wyrosły na podstawie walki pracowników, świata pracy, a przede wszystkim robotników przemysłowych o ich słuszne uprawnienia w stosunku do posiadaczy środków produkcji () a ich zadaniem pozostaje obrona bytowych interesów ludzi pracy () Doświadczenie historyczne poucza, że organizacje tego typu są nieodzownym składnikiem życia społecznego, zwłaszcza w nowoczesnych społeczeństwach przemysłowych. Pracownicy powinni mieć zapewnione prawa do strajku, bez osobistych sankcji karnych za uczestnictwo w nim." Powyższe cytaty uświadamiają jak aktualną, jedyną i bezpośrednią pozostaje społeczna nauka Kościoła.

Encyklika "Laborem exercens" w sposób pełny i wielowymiarowy odpowiada na pytania związane z materialnymi, społecznymi i duchowymi potrzebami współczesnego człowieka. Nie jest ona jednak tylko odpowiedzią Kościoła na "społeczne zapotrzebowanie", lecz łączy nadzieje milionów z nauką zawartą w pismach przekazanych nam przez Boga. 106 cytatów ze Starego i Nowego Testamentu stanowi tak źródło inspiracji autorskiej jak też i tworzy całą strukturę narracyjną encykliki. Parafrazując słowa Chrystusa papież uczy: "Jakkolwiek prawdą jest, że człowiek skazany jest i powołany do pracy, to jednak celem pracy jest człowiek. Praca jest dla człowieka, a nie człowiek dla pracy".

Encykliki Jana Pawła II dzięki swej ewangelicznej głębi mądrości, uniwersalności i aktualności stanowią podstawę dla rozwoju nowego okresu działalności Kościoła, uświadamiając równocześnie wszystkim ludziom wierzącym i niewierzącym ich godność, transcendentalny wymiar i odpowiedzialność tak wobec siebie samych jak i swych rodzin, społeczeństwa oraz Boga.

Andrzej Maria KOSTECKI

MONTREAL

Z ŻYCIA

STOWARZYSZENIA POLSKIEGO W MONTREALU

W dniu 6 lipca br w sali bibliotecznej Instytutu im Marii Curie-Skłodowskiej, odbyła się uroczystość wręczenia Złotej Odznaki Kongresu Polonii Kanadyjskiej panom **Witoldowi Babińskiemu** i **Arturowi Tarnowskiemu**, zasłużonym członkom Stowarzyszenia Polskiego i działaczom społecznym w różnych dziedzinach życia polonijnego w Montrealu. Odznaki oraz dyplomy wręczył Prezes Kongresu Quebec p Jerzy Rawicz w obecności Prezesa Stowarzyszenia p Marka Zadarnowskiego, który był inicjatorem wniosku i wiceprezeski p Wandy Poznańskiej, oraz paru zaproszonych gości Pan Rawicz w serdecznym i wzruszającym przemówieniu podkreślił zasługi obu jubilatów, ich ofiarną pracę, poczucie obowiązku w stosunku do społeczeństwa oraz rolę i zasługi Stowarzyszenia Polskiego na przestrzeni ponad 40 lat. Moze więc warto przy tej okazji przypomnieć działalność Stowarzyszenia, tej najstarszej wojennej organizacji polskiej. Wiele osób nic o tym nie wie, a wiele już nie pamięta.

Powstało ono dokładnie w październiku 1940 roku, założone przez małą grupę pań przybyłych z Anglii, pod nazwą Stowarzyszenie Polskich Uchodźczyń, a po połączeniu się z przybyłą w 1942 r grupą inżynierów polskich, przybrało nazwę Stowarzyszenia Polskiego w Montrealu. W pierwszym okresie swego istnienia Stowarzyszenie udzielało pomocy uchodźcom, przeważnie kobietom z dziećmi, zorganizowało dla nich w porozumieniu z Quebeckim Ministerstwem Zdrowia, bezpłatną pomoc lekarską i dentystyczną, szpitale i domy wypoczynkowe. Nikt wtedy nie myślał o "medicare" i wszelkie świadczenia w tej

dziedzinie były niezmiernie kosztowne. Współpracując z Czerwonym Krzyżem wysyłało paczki dla jeńców wojennych w Niemczech i dla ludzi wywiezionych do Rosji. Jednocześnie prowadziło akcję odczytów w języku angielskim i francuskim, dając wgląd w historię Polski, uświadamiając miejscowe społeczeństwo o dokonaniach w okresie 20-letniej niepodległości, jak również informując o sytuacji wojennej, okrucieństwach okupantów i niezłomnej postawie społeczeństwa. Była to akcja potrzebna i pożyteczna, bo Polska była tu wtedy czymś zupełnie egzotycznym i ignorancja była wręcz niewiarygodna.

Stowarzyszenie Polskie również współpracowało z Canadian National Committee for Refugee, zabiegając o pomoc dla nowo przybyłych, pod postacią tamich lub bezpłatnych mieszkań, zasiłków materialnych i pomocy w wyszukiwaniu pracy. Parę lat temu jedna z głównych przedstawicielek tego Komitetu, wielka przyjaciółka Polaków, p Nora MacDowell, została przez rząd polski w Londynie odznaczona Krzyżem Oficerskim Polonia Restituta. Przez następne okłady swego istnienia, kiedy warunki i potrzeby zmieniły się, aktywność Stowarzyszenia przystosowywała się do tych potrzeb, ale zawsze prowadziło ono i dalej prowadzi akcję propagandowo-kulturalną. Kilka lat temu zorganizowało w ramach Stowarzyszenia i przy współpracy członków innych organizacji, Sekcję Pomocy Ludziom Starszym w Polsce. Jest to pomoc konieczna, bo los tych ludzi jest rozpaczliwy. Sekcja ma pod opieką 9 instytucji opiekujących się ludźmi starymi i chorymi i rokrocznie posyła kilka tysięcy dolarów, zebranych głównie na Bazarach wiosennych, na

doraźną pomoc. Ostatnio Stowarzyszenie zajmowało się znowu pomocą dla nowej emigracji.

Toteż odznaczenie jakie otrzymali dwaj wybitnie zasłużeni członkowie Stowarzyszenia, jest nie tylko w pełni zasłużoną nagrodą, ale dziw się tylko można, że przyszła ona aż tak późno. Pan Artur Tarnowski dziękując za odznaczenie powiedział, że nakaz pracy społecznej otrzymał już w dzieciństwie od swoich rodziców, jako rzecz naturalną i konieczną, bo taka była tradycja tego pokolenia, najwidoczniej w myśl tego, co Prezydent Kennedy powiedział w swojej mowie inauguracyjnej: nie pytać się o państwo i społeczeństwo dla mnie zrobi, ale pytać się samego siebie, co mogę dla państwa i społeczeństwa zrobić. Życzeniem zdrowia i dożycia stu albo i więcej lat, zakończyła się ta skromna, ale serdeczna i przyjazna uroczystość.

Oprócz wyżej wymienionych osób, Złota Odznaka KPK została nadana wieloletniej i zasłużonej działaczce społecznej, wiceprezesce p Wandzie Poznanskiej podczas uroczystości obchodu 3 Maja br. Znanej aktorce i wieloletniej prezesce Stowarzyszenia, p Hannie Poznanskiej, została również przyznana Odznaka KPK. Z powodu choroby p H Poznanskiej wręczenie Odznaki zostało odroczone do odpowiedniej okazji, wtedy to również zostanie udekorowany Złotą Odznaką obecny Prezes Stowarzyszenia p Marek Zadarnowski, przyznana z okazji 25-lecia Jego pracy społecznej w Montrealu.

ZARZĄD
STOWARZYSZENIA
POLSKIEGO
W MONTREALU

"S O W A"

Z CYKLU SAMO ŻYCIE

Władomo powszechnie, że złodziejstwo na świecie jest ogromne, ale to co przydarzyło się mojemu znajomemu to naprawdę przekracza wszelkie granice.

Wróciwszy kiedyś do domu, po otwarciu okna jako że upał straszny, udałem się do toalety na konferencję katywu no i oczywiście w celu przeglądu aktualnej prasy polonijnej, bo w tym miejscu mogę się skoncentrować, zostałem zaszokowany przez następującą sytuację, a mianowicie zaintrygował mnie hałas w moim pokoju więc wciągając spodnie w biegu wyskoczyłem żeby poznać przyczynę i co widzę, mój sąsiad zza ściany porwałszy moją wychaną sowę wychodzi spokojnie przez okno, porwałem palnę i lecę za nim z kłatwą na ustach, akcja rozgrywa się w mieszkaniu sąsiada gdzie domagam się zwrotu mojego zwierzaka, jako że bestia jest niezwykle sympatyczna, a oprócz tego mam miłe wspomnienia więc nie rozumiem

zupełnie czemu miałby ktos pozabawic mnie mojej własności. Po krótkiej wymianie zdań wychodzę z moją sową pod pachą, a żeby nie kusić więcej losu zanoszę do mojego przyjaciela i chowam ją u niego w łazience. Wróciwszy do siebie, kończę konferencję, rozbieram się i kładę do łóżka, żeby odpocząć jako że jutro też jest dzień i trzeba pracować.

Po jakiejś godzinie zostaję wyrwany ze snu przez mojego sąsiada, który tym razem łomem usiłuje wyważyć moje okno, no tego już za wiele, przeganiam go krzykiem mówiąc że sowy już tu nie ma bo została przetransportowana w inne miejsce. Ale gdzie tam, na niego nic nie działa, więc sięgam po telefon, i dzwonię na policję, bardzo tego nie lubię, ale innego wyjścia nie ma. Po jakichś 20 minutach policja przyjeżdża i po krótkim streszczeniu udają się do mojego sąsiada, który w między czasie zdążył się ulotnić, w

jego mieszkaniu zastaliśmy tylko cos co było kiedyś dziewczyną, obecnie z dziewczyny to tylko imię jej zostało i może jeszcze cos, nie wiem nie sprawdziłem.

Po kilku minutach wychodzimy, nic nie wskórawszy, a ja niesmiato pytam się policji co mam dalej zrobić no bo skoro mój sąsiad raz spróbował to pewnie spróbuje jeszcze raz, a oni mi na to obojętnie, że mogę wnieść skargę, ale to będzie kosztowało, a w ogóle to nie ma się czym przejmować bo przecież mam moją sowę. Bezdušní nie wiedzą o tym, że ja najzwyczajniej w świecie boję się tam dalej spac.

Następnego dnia siedząc na konferencji u siebie w toalecie na wszelki wypadek trzymałem mocno porcelanę no bo w tym dzielnym kraju to nigdy nic nie wiadomo i nawet wtedy kiedy wykonuje się podstawowe czynności trzeba uważać żeby człowieka nie okradli.

GRZECHOTNICK

Adres redakcji
12453 pavillon, Pierrefonds
Que H8Z 1M6
Korespondenci
Tel 683-2576
Ogłoszenia i prenumeraty
Tel 737-3945, 727-7257

PANI nie paląca, przyjmie wszelką pracę na terenie Montrealu może być opieką nad małym dzieckiem, prowadzenie domu, przyjmowanie telefonów w gabinecie lekarskim itp.
Oczekuję propozycji
TEL (514) 932-1775 - Montreal
w godz 14-16 pon -piątek

A-12

TATRA TRAVEL
SERVICE LTD
PEKAO DEALER -
Własc E STASIAK

DOLARY do rąk odbiorcy na konta walutowe kupony do wyboru, mieszkania samochody
Materiały budowlane, maszyny rolnicze
Wszelkie wyjazdy drogą lotniczą i morską
Wakacje na południe sprawy pasz portowe wizowe sprowadzanie rodzin
AGENT PODROŻY NA WSZYSTKIE LINIE LOTNICZE ŚWIATA

3628 St Laurent Blvd
TEL 849-3451 lub 849-5012

Polska Kasa Oszczędności
w Montrealu

65 Sherbrooke Str E Suite 103
Tel 845-3534

Oferuje Poloni na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie za sumy złożone w Kasie

Kasa otwarta Od poniedziałku do srody między godz 10 00 a 15 00, w czwartek od 10 00 do 19 00, w piątek od 10 00 do 20 00 i w sobotę od 10 00 do 12 00

GABINET
DENTYSTYCZNY

Christine E Marczuk, D.D.S.
Barbara B Marczuk, D.D.S.

Ogólne leczenie dentystyczne
Przyjmujemy od poniedziałku do soboty Tel (514) 934-0181

POLISH INTERPRETERS,
TRANSLATORS and TUTORS
(Canada) Reg'd
POLSKIE

BIURO TŁUMACZY

ORAZ
POLISH PROFESSIONAL
PERSONNEL (Canada) Reg'd
POLSKIE BIURO
ZATRUDNIENIA KADR
WYKWALIFIKOWANYCH

(w siedzibie Biura Podroży
YUL TRAVEL Ltd.)
465 St Francois Xavier Street
Montreal, Quebec, H2Y 2T1
(Metro Place d'Armes k Kosciola Notre Dame)

TEL (514) 845-5184, soboty
i wieczory - (514) 287-1668

prowadzi solidnie

NINA PIASKOWSKA

Wykonujemy

- Tłumaczenia pod przysięgą - specjalizacja teksty prawne
- Legalizacja dokumentów
- Poswiadczenie podpisu
- Załatwianie wszelkich formalności
- Poszukiwanie pracy oraz negocjowanie kontraktów dot zatrudnienia
- Sporządzanie testamentów, aktów notarialnych, etc
- Tłumaczenia dyplomów, indeksów, matur książeczek zeglarskich, etc
- Załatwiamy wszystko od A do Z w sprawach podróży tj bilety lotnicze, morskie wynajmowanie samochodów - car rental etc

ZAPRASZAMY PANSTWA DO
ODWIEDZENIA NASZEGO BIURA

SPECJALNA OFERTA WAKACYJNA

roczna prenumerata

TYLKO \$37.50

oferta wygasa 15 sierpnia 1984

PROSZĘ O SPECJALNĄ, ZNIŻKOWĄ
PRENUMERATĘ
ECHA TYGODNIA, CAŁY ROK
TYLKO \$37.50

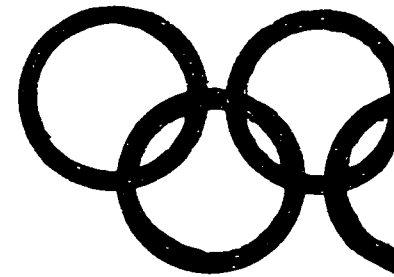
Imię i nazwisko
Numer domu
Numer mieszkania
Ulica
Miejscowość
Prowincja lub stan
Kod pocztowy

Załączam czek lub Money Order na \$37.50
Proszę wysłać ten kupon wraz z czekiem lub M O

na adres

ECHO TYGODNIA
393 SHAW St
TORONTO, ONT M6J 2X4

Olimp

Imię i nazwisko
 igrzyska olimpijskie
 Data urodzenia 776 p n e
 Miejsce urodzenia Świątynia Zeusa (odkopa-
 ną przez archeologów w 1829 r)
 Olimp, 125 mil na zachód od Aten

To było 2760 lat temu. Początkowo w starożytnej Grecji kobietom nie tylko nie wolno było brać udziału w zawodach, ale nawet widzowie mogli być tylko mężczyźni. Kobiety odkryte na widowni karane były śmiercią przez rzucenie ze skały.

Baron de Coubertin ojciec nowożytnych igrzysk w 1896 r. był przerażony poglądem, że kobiety mogłyby być lekkoatletkami, ale na szczęście nikt nie zgłosił się w tym pierwszym roku. Dopiero w 1900 roku zgłosiło się 11 przedstawicielek płci pięknej.

Ale startowały tylko w tenisie i golfie. Zdobywczynią pierwszego w historii złotego medalu w tenisie 26-letnia Charlotte Cooper z Wielkiej Brytanii. Pierwszą Amerykanką - zdobywczynią złotego medalu była Margaret Abbott. Zmarła w 1955 roku - nie wiedząc, że była pierwszą amerykańską zdobywczynią olimpijskiego tytułu, po prostu nikt jej nie powiedział, że te paryskie zawody były częścią olimpiady. W 1904 r. dokooptowano łuczniczo jako daniską dyscyplinę, w 1908 jazdę figurową na lodzie i potem już poszło jak z płatka. W tegorocznej Olimpiadzie bierze udział 1400 kobiet w 76 dyscyplinach.

Charlotte COOPER

Margaret ABBOTT

Opracowała

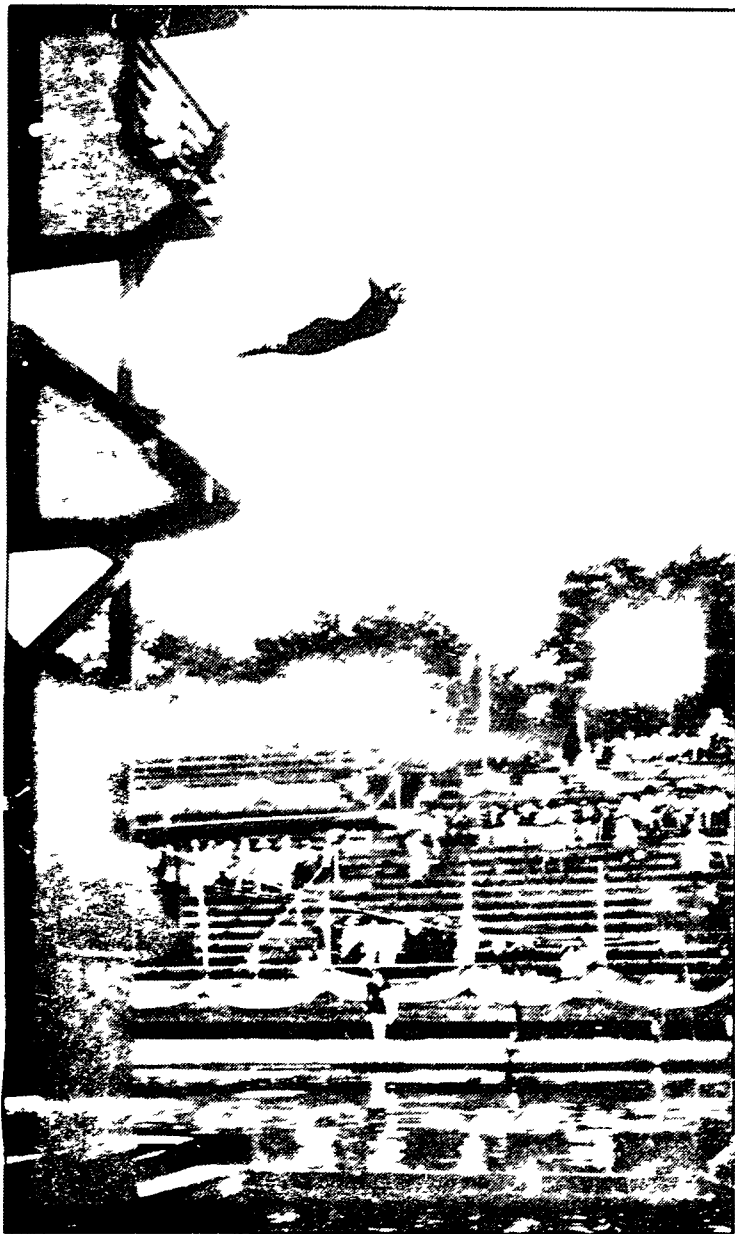
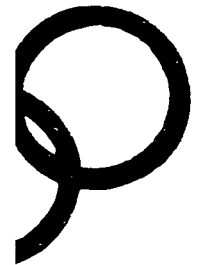
Ewa REJKOWSKA

1920 - Czternastoletnie Aileen RIGGIN i Helen WAIN-
 WRIGHT zdobywczynią pierwszego i drugiego miejsca w
 skoku z trampoliny.

Pierwsza od prawej 17-letnia Gertrude EDERLE, wygra Olimpiadzie 1924 r., a potem jako pierwsza kobieta przepłynęła

i a d a

1912 - Olimpiada w Sztokholmie, 17-letnia zwyciężczyni Greta JOHANSSON (Szwecja)

Pierwsza amerykańska medalistka w lekkiej atletyce 16-letnia Elizabeth ROBINSON

OLIMPIADA ROZPOCZĘTA

Kanadyjka Ethel CATHERWOOD siedemnastolatka, która skoczyła najwyżej - 5'2 1/2'' na Olimpiadzie w 1928 r i została ogłoszona najpiękniejszą dziewczyną igrzysk

yscig 400 m stylem dowolnym na
Kanal La Manche

Nie zamierzałem pisać ani słowa o Olimpiadzie. Nie mam szansy konkurować z telewizją, która codziennie przynosi obfite informacje ze wszystkich rozgrywanych konkurencji. Rano wszystkie gazety podadzą komplet wyników.

A ja? Jak napiszę w poniedziałek wieczór to gazeta ukaze się w sklepach dopiero w czwartek, prenumera'orzy dostaną ją dopiero w piątek albo i w następny poniedziałek. Bo poczta nas nie rozpieszca. I będzie musztarda po obiedzie (a

Szwedzi na przykład musztardę dokładają już do zupy) I będzie do

Kanadyjska reprezentacja zrobiła jednak na mnie wrażenie. Przedolimpijskie apetyty moich nowych rodaków traktowałem jak jeszcze jeden przejaw propagandy. Mile się rozczarowałem. Konczy się dopiero drugi dzień Olimpiady, a Kanada ma już 6 medali - 3 złote i 3 srebrne i drużynowo wyprzedza ją tylko USA - 8 złotych i 6 srebrnych

Ale to nie liczby zrobiły na mnie wrażenie. Wrażenie zrobił na mnie olbrzymi postęp Kanadyjczyków w kolarstwie - srebrny medal indywidualnie na szosie i srebrny medal w sprincie na 1 km na torze.

A największe wrażenie zrobił na mnie Alex Baumann - złoty medalista na 400 m stylem zmiennym, autor nowego rekordu świata. A wrażenie zrobił nie swym wspaniałym wyczynem sportowym, a wzruszeniem w momencie wręczania mu złotego medalu.

USA	8	6	0
Canada	3	3	0
RFN	3	0	3

Widziałem już wiele takich dekoracji. I już przestawały wywierać na mnie wrażenie. Ale ta duma i wzruszenie płynące z twarzy młodego pływaka odkryła mi coś nowego. Poczucie rodzącej się nowej tożsamości narodowej. Dumy z tego, że jestem wśród takich ludzi.

MICHAŁ

GWIAZDA Dokonczenie ze str 14

Gwiazda Wezmę pierwszą część To nie zależy tylko ode mnie, gdzie będę pracował Bo już kilka razy w życiu spotkałem się z tym, że nie mogłem podjąć pracy tam, gdzie chciałem, tylko tam gdzie mogłem A więc na to pytanie będę mógł odpowiedzieć dopiero, jak rozpocznę starania o podjęcie pracy

Natomiast na drugie pytanie - jutro, pojutrze mam się zgłosić do lekarza celem zbadania i być może wtedy będę mógł na to pytanie odpowiedzieć, czyli po prostu wymienić lekarstwa, które ewentualnie byłyby potrzebne

Zalewski Panie Andrzeju jeden ze słuchaczy chce wiedzieć również, czy widział się pan z Lechem Wałęsą po wyjściu z więzienia?

Gwiazda Jeszcze nie, bo Wałęsa akurat wyjechał na tydzień na urlop

TERAZ JA PROWADZAM DOZORCÓW

Zalewski Czy ma pan jakieś restrykcje jeżeli chodzi o pańskie poruszanie się po Polsce?

Gwiazda Nie, proszę pana Jest po prostu zmiana Przez te dwa i pół roku prowadził mnie dozorca, a w tej chwili ja prowadzam dozorców (Wszyscy się śmieją w Toronto, Edmontonie i w Polsce)

Zalewski Panie Andrzeju były członek Solidarności tutaj na ucho dzwoni bardzo wzruszony jest rozmową którą na żywo przeprowadzamy na falach radiowych przekazuje gorące pozdrowienia od wszystkich członków Solidarności życząc wam wytrwania w waszej działal-

nosci Nie tracie ducha bowiem moralne poparcie macie zagwarantowane właśnie nie tylko od całej Polonii ale w szczególności od byłych członków Solidarności!

Gwiazda Proszę pana, dziękuję bardzo Ja odczuwam, zresztą nawet siedząc w więzieniu, nie tylko odczuwałem, ale wiedziałem, miałem - wiedziałem po prostu o tym poparciu na całym świecie jak również w Polsce i po wyjściu, codziennie spotykam się właśnie z wyrazami tego poparcia - wielkiego, można powiedzieć Z chęcią podtrzymam i nierzeczygnowam przez nasze społeczeństwo ze swoich ideałów

Zalewski Mamy pytanie od jednego ze słuchaczy W jaki sposób my możemy pomóc tutaj powiedzmy finansowo - czy to wysyłając paczki czy leki jak w ogóle ta sprawa wygląda w tej chwili w kraju kto to kontroluje?

Gwiazda Proszę pana, nie jestem zorientowany Wydaje mi się, że najważniejsze są leki Pomoc materialna, żywnościowa, jest oczywiście również ważna dlatego, że wiele rodzin jest w bardzo trudnej sytuacji i naprawdę nie może sobie nieraz pozwolić na podstawowe artykuły - ale jednak lekarstwa nieraz ratują życie Natomiast nawet lekko głodując można długo przetrwać Bez lekarstw jest gorzej

Zalewski Czas już ucieka Panie Andrzeju wobec tego bardzo serdecznie dziękujemy za gorące pozdrowienia z dalekiej Kanady trzy macie się zdrowo wszystkiego najlepszego dla pana dla wszystkich uwolnionych członków Solidarności I jeszcze mamy kilka słów od naszej organizacji

Gawlik Panie Andrzeju coż panu życzyć i wszystkim Polakom do zobaczenia w wolnej Polsce! Zrobimy co w naszej mocy i wiadomo co w naszych sercach jest Wszystkiego najlepszego

DZIĘKUJE POLONII KANADYJSKIEJ!

Gwiazda Dziękujemy! Chciałbym podziękować całej Polonii kanadyjskiej, Polonii nie tylko kanadyjskiej, oraz wszystkim obywatelom Kanady, wszystkim słuchaczom tego programu i tym, którzy się o nim dowiedzą, za wszystko co zrobili dla nas, jak również chciałbym szczególnie podziękować tym, którzy wysłali do mnie życzenia Z () i z Kanady, dotarły do mnie na Mokołów i sprawiły mi dużą przyjemność

Zalewski Jesteśmy z wami

Gwiazda Jesteśmy razem

Pruszyński Panie Andrzeju koło 15 sierpnia w Kanadzie i w Stanach Zjednoczonych obchodzona jest rocznica bitwy cudu nad Wisłą Czy pan by z okazji tego dnia nie wygłosił jakiegos rocznicowego przemówienia które byloby nagrane na taśmę i potem na tych kolejnych uroczystościach odtworzone?

Gwiazda (Śmieje się) Wie pan co, tą propozycję, to chyba jednak musiałbym z adwokatem skonsultować (Śmieje się coraz bardziej) Zbyt bezpośrednia mowa o naszym panie

Copyright ALEKSANDER PRUSZYŃSKI
Przedruk zabroniony bez jego zgody

Gdzie możesz otrzymać 500 dolarów na założenie izolacji w twoim domu ?

RZĄD Kanadyjski pomoże ci w założeniu izolacji - jednego z najlepszych rozwiązań w dziedzinie budownictwa

DOBRA izolacja i uszczelnienie obniży koszty ogrzewania co najmniej o 40% i uczyni twój dom bardziej komfortowym

BY wyrównać poniesione koszty izolacji i uszczelnienia domów Energy, Mines and Resources Canada oferuje dotacje do kwoty \$500 - poprzez Canadian Home Insulation Program (CHIP)

JEŻELI jesteś właścicielem, wynajmującym lub gospodarzem domu, który był wybudowany przed 1977 r. jesteś uprawniony do otrzymania dotacji z CHIP Dotacja pokryje 60% kosztów materiału i robocizny, co nie może przekroczyć kwoty \$500 - przeznaczonej na poprawę izolacji do minimalnego poziomu określonego przez Rząd

W TAK trudnym klimacie jak nasz, dobrze mieć pewność, że Kanada pomoże ci w zaoszczędzeniu pieniędzy

WIĘCEJ informacji na temat tego i innych programów rządowych, które mogą przynieść ci korzyść uzyskasz wypełniając i wysyłając poniższy kupon

Return this coupon to Publications Canada,
P O Box 1986
Station B
Ottawa, Ontario
K1P 6G6

Please send me the booklet
Canada Where Else? in

ENGLISH GREEK
 FRENCH ITALIAN
 CHINESE PORTUGUESE
 GERMAN UKRAINIAN

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ PROVINCE _____
POSTAL CODE _____
CH 5473-1

Canada

TRANSLATED BY ECHO TYGODNIA

Refleksje po strajku głodowym pod konsulem PRL

Sukces opłacony 40-toma dniami głodu z ryzykiem nieodwracalnych zmian w organizmach tych ludzi, osiągnięty bezsprzecznie ich solidarną wytrwałością i ofiarną pracą Leszka Pruskiego z PCAG i wyprobowanych ludzi, idących zawsze z pomocą w takich potrzebach, nasuwa równocześnie radosne i smutne refleksje

Radosne to te, że w obecnych czasach ogólnoludzkiej zniechęlony jest pewien odsetek ludzi, którzy z czystym sumieniem czują, że spełnili swój obowiązek, przyczyniając się do zwycięstwa dobra nad złem, równocześnie ozywając wspólną ideę Solidarności i przyczyniając się do nawrotu zaufania i życzliwości między różnymi pokoleniami emigracji

Radosne to to, że zaobserwować było można wspaniałą postawę młodych ludzi - bezinteresownych i oddanych bez reszty, a równoczesny brak b wielu starszych działaczy to dodało goryczy do tej radości

Równocześnie b smutnym objawem było że większość Polonii zupełnie zubożała na wszystkie sprawy i nie włączyła się zupełnie mimo apelów w radiu i gazetach. Proporcja łatwa do obliczenia - ok 1% brało udział, płakano i cieszyło się

Ale najbardziej bolesne zjawisko to to, że wybrani lub wyznaczani kierownicy Polonii w olbrzymiej większości zupełnie obojętnie patrzyli na ludzką tragedię i igranie ze śmiercią trojga Polaków Pisząc "wybrani", mam na myśli wybieranych przedstawicieli organizacji polonijnych, a "wyznaczań" to niestety nasze duchowienstwo. Z minimalnymi wyjątkami większość tych i tamtych w ogóle nie okazała zainteresowania, dopiero ruszani głosami oburzenia, poniekąd w ostatnim beznadziejnym momencie pojawili się pod Konsulem i słyszano wśród stałych uczestników komentarze, że przyszli poparcze, czy jeszcze żyją ofiary ich obojętności

Doprawdy, zadziwiająca jest mentalność ludzi, którzy potrafili przez 38 dni przechodzić zupełnie obojętnie, a przyszedłszy ostatniego dnia robili dobrą minę i spoczęli na laurach, uważając że spełnili swój obowiązek

Niestety nie tylko to tylko pojedynczych ludzi, lecz i najważniejszych organizacji i instytucji polonijnych, które dopiero w tragicznym stadium strajku zdecydowały się użyć swoich wpływów i pozycji i wystosowały listy do władz kanadyjskich, niezwłocznie - hurtem ogłoszone w prasie polonijnej

Czy Ci ludzie i te organizacje z czystym sumieniem mogą powiedzieć, że spełniły uczciwie swój obowiązek?

Niestety wielu jest pośród nas, którzy wdrapali się na szczyty organizacyjne i kościelne prawdopodobnie dla zaspokajania własnych ambicji i po takiej próbie jak ta ostatnia powinni szybko odejść

Nam są potrzebni ludzie ofiarni, społecznicy z prawdziwego zdarzenia, oddani i wierni ideom i sprawie!

Jerzy ŁAPCZYŃSKI

Tolerancja i polaryzacja

Spotkałem ostatnio Araba, który wyemigrował z Bejrutu do Toronto

Skorzystałem z okazji aby porozmawiać z nim na tematy blisko-wschodnio-polityczne. Interesowało mnie, by usłyszeć z ust człowieka "z wewnątrz" jak to się dzieje, że w pięknym mieście, które wszyscy mieszkańcy kochają, tworzy się kilkanaście frakcji militarnych, które bez żadnych skrupułów obracają miasto w ruinę i wybijają się nawzajem przerywając wszelkie rozmowy pokojowe strzelaniną. Miły i inteligentny chłopak powiedział mi co co wydało mi się bardzo swojskie "Słuchaj" - powiedział - "Wzmiesz dwóch Libanczyków a utworzą od razu trzy partie polityczne. Społeczeństwo jest bardzo spolaryzowane i nietolerancyjne. Każdy kto chce coś zrobić dla kraju od razu jest zaatakowany z wielu stron. Zastrzegając mu szerokie spektrum postaw politycznych od faszyzmu poprzez syjonizm do komunizmu, prywatnie zaś od korupcji poprzez choroby psychiczne do zbrodzeń seksualnych. Nawet tu w Kanadzie istnieje odbicie sytuacji w Libanie. Tutejsza emigracja to bagno - z wyjątkami. Od dawna przestałem się cieszyć ze spotkań rodaka na ulicy, a liczba moich znajomych krajanów - zmniejsza się w zaskakującym tempie. Czasem staram się łagodzić, tłumaczyć i przeważnie obydwie zwaśnione strony

obracają się przeciw mnie. Jestem tą sytuacją rozczarowany i rozgoryczony. Myślałem, że tutaj w Kanadzie z dala od ognisk konfliktu nauczymy się za sobą rozmawiać"

Mam u siebie w pracy ludzi z Indii. Jeden z nich jest moim dobrym kolegą - miłym człowiekiem około czterdziestki. Rozmawiamy często na tematy polskie i indyjskie. Kolega twierdzi, że indyjski problem z Sikhami wynika z nietolerancji i zwiększającej się polaryzacji społeczeństwa. Zauważyłem że on sam jest mocno "spolaryzowany" - nie ukrywa czasem nienawiści do Sikhów - sam jest Hindu.

Pracując w Wiedniu na budowie widziałem jak Jugosłowianie bili się między sobą z powodu różnicy zdań na tematy polityczne. Zdarzały się też bardzo ostre i prymitywne kłótnie polityczne pomiędzy Turkami i Jugosłowianami. Przeważnie im bardziej prymitywni ludzie tym mniejsza tolerancja

Do większości emigrantów polskich w Kanadzie pasuje powiedzenie o trzech partiach politycznych. Wystarczy spojrzeć na sprawę ostatniego strajku głodowego. Z setek, a może tysięcy ludu w podobnej sytuacji trojka była tak odważna, że zdecydowała się na radykalną metodę strajku głodowego aby wyegzekwować swoje podstawowe prawa ludzkie. Część Polonii była niechętna wobec strajku i osoby na stanowiskach w organizacjach polonijnych potrafiły się wypowiedzieć przeciwko niemu. To rozdzieliło atak drugiej części i wszyscy którzy nie popierali stali się w ich ustach komunistami (Proponuję nową torontonską definicję komunisty - "kto nie zgadza się z moim zdaniem"). Strajk trwał, zaczął się strach o życie ludzi i poparcie gwałtownie rosło. Prasa kanadyjska łącząc ze sobą ze swych lewicowych sympatii "Toronto Star" zdecydowanie popierała stanowisko rządu PRL na zezwalającego na połączenie rodzin. W końcu ulga, Flis i Pruski ogłaszają zakończenie strajku i zwycięstwo. Na następny dzień "media" informują o zdementowaniu informacji o zgodzie na wypuszczenie rodzin przez ambasadę PRL w Ottawie. Zaczynają się spekulacje co się stało i kto jest winien "Związkowicz" publikuje informację z której nie sposób się dowiedzieć, że poseł J Flis zmienił swoją wypowiedź w sprawie zakończenia strajku. W odpowiedzi "Echo Tygodnia" uderza frontalnie na Związkowca i osoby Flisa i Pruskiego. Zarzucając tym ludziom wiele grzechów jak karierowiczostwo i kłamstwo. Wielkie artykuły na całej stronie rozstrząsają sprawę w najdrobniejszych detalach. Po co? Po co ta cała agresja na ludzi dobrej woli, którzy w przeciwieństwie do innych wiele robili, którzy chcieli pomóc i pomogli. Gazeta nie kłamie, ale uwypukla negatywne strony sprawy, przedstawia stanowisko na ostrzu noża - spolaryzowane. Nawet gdyby rodziny strajkowiczów nie dostały pozwolenia na wyjazd w najbliższym czasie - jest bardzo prawdopodobne, że Flis ocalił ludzi od kalectwa lub śmierci. Znany z bezkompromisowej postawy Pruski nie przykłada dużej wagi do "dementi" ambasady. Czy zatem jest to aż tak ważna sprawa by dawać tytuły większe od informacji o ataku na pasażerski samolot koreański, pomijając niemal milczeniem pobyt polskich zagłowców w Toronto. Nie jest rolą gazety rozjątrzanie. Argumentacja J Adolfa o "obronie prawdy" do mnie nie trafia. Wiadomo, że faktów jest wiele i wiele prawd o nich można pisać, wiele uwypuklić, wiele pominąć. Nie powinno być rolą gazety podawanie informacji w ten sposób, by pogłębiać polaryzację społeczeństwa

Polaryzację Polonii (co jest jak sądzę odzwierciedleniem polaryzacji w Polsce) widac jak na dłoni na przykładzie kłótni emigracyjnych organizacji "Solidarności". Nie wygasty one do tej pory i trafiają na kanadyjskie forum publiczne przynosząc wstyd Polakom. Panowie i Panie zwolennicy różnych prądów i nurków obrzucają się najgorszym błotem do zarzutu szpiegostwa na rzecz komunistów włączanie. Czym by rzucali gdyby mieli granaty jak ci w Bejrucie. Czyż wiele różni się od koczowniców ze strzelbą?

Kupując ubranko potrzebne do wysłania dziecka na wakacje poszedłem do Pana Polaka, który powiedział "A tej co strajkowała pod konsulem i uciekla z pracy w N Y to nie powinni puscic rodziny". Spytałem "To co - miała z głodu umrzeć". On na to "Sama sobie winna, jak uciekla". Pomyślałem o "solidarnościowcach" i gwałtowną naturę kupiłem ubranko i pożegnałem się grzecznie z "Panem Polakiem", mając poczucie niewłaściwego postępowania

Mirek S

U W A G A
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL. 762-9523

Konta depozytowe	9 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	9 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	11 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	11 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	11 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	10 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty Non-redeemable	11 1/2 %	rocznie
RRSP i RHOSP	9 1/2 %	rocznie
Pozyczki personalne	16 %	rocznie
Hipoteki	15 1/2 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł. i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz SOBOTY od 10 do 12.30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

PRAGNIESZ STAĆ SIĘ WŁAŚCIELEM DOMU, DZIAŁKI BUDOWLANEJ, DOMKU LETNISKOWEGO? STAŃ SIĘ NIM PRZY POMOCY NAJWIĘKSZEJ NA SWIECIE PARAFIALNEJ

CREDIT UNION
ŚW STANISŁAWA I
ŚW KAZIMIERZA
KTORA OFERUJE
NA POWYŻSZE CELE
TRZY TYPY HIPOTEK,

O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU 13 1/2 %
ZAMKNIĘTE — 13 1/2 %
OTWARTE — 14 1/2 %

WSZYSTKIE
UBEZPIECZONE
NA ZYCIE
DO SUMY
\$ 30 000 00

CREDIT UNION
SW STANISŁAWA
I SW KAZIMIERZA

220 Roncesvalles Ave
tel. 537-2181

2987 Bloor Str W
tel. 236-1225

12 Denison Ave
tel. 863-0996

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

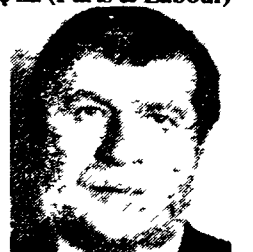

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS

pożyczka na samochód
Specjalizuję się w otrzymaniu pożyczki na samochód dla nowo przybyłych
minimalna wpłata
młskie miesięczne spłaty

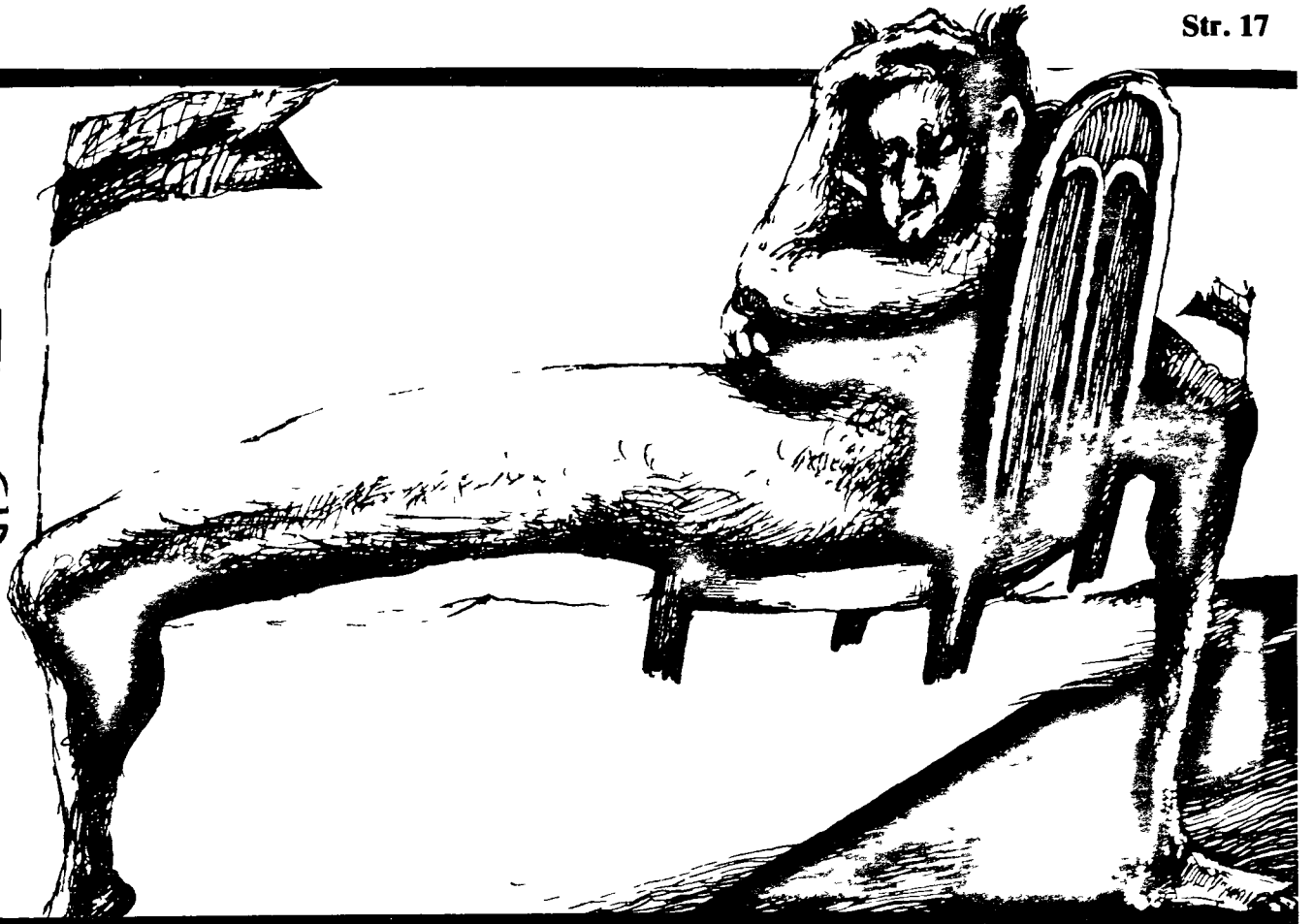
Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko

ARNOLD PENK

(Wyróżniony przez GM jako "Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ DZWONIC 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU
832 BAY ST., TORONTO (przy College St.).

poradnia zaufanie

Maniery i Kanada

każdej z tych charakterystyk byłoby ziarno prawdy

GENERALIZACJE

Pisałam już wielokrotnie jak bardzo niebezpieczne są tego typu "narodowe" schematy i stereotypy. Jak bardzo determinują one naszą percepcję i powodują, że spostrzegamy tylko to, co chcemy zobaczyć. Jak bardzo zubożają nas one w naszych codziennych kontaktach z ludźmi i jak bardzo ograniczają nasz obraz świata. Zamykają wobec nowych doświadczeń.

Stereotypy owe rodzą się zwykle z braku własnego doświadczenia w nowej rzeczywistości, zasłyszanych od kogoś półprawd, przypadkowo zaobserwowanych faktów i ludzkiej tendencji do porządkowania i kategoryzowania. A także odbierania ludzi etykietkami. Typu "wrażliwy - gruboskórny", "uprzejmy - nieuprzejmy", "pomocny - egoista", "zimny - ciepły", "otwarty - zamknięty" i tysiącem innych.

Autorka listu, mająca szefa trzaskającego drzwiami na pożegnanie (a nie znającą innych szefów) może więc nabrac przekonania, że "wszyscy Kanadyjczycy lub wszyscy szefowie, trzaskają drzwiami". Jest to typowy przykład FAŁSZYWEJ GENERALIZACJI. W istocie, trzaskanie drzwiami jest na ogół (niezależnie od szerokości geograficznej) wyrazem agresji i świadczy o niczym więcej niż o indywidualnych problemach i frustracjach osoby trzaskającej oraz o jej nieumiejętności kontrolowania własnych emocji. Wyprowadzanie stąd wniosków na temat "wszystkich" oraz ich "manier" jest więc całkowicie nieusprawiedliwione.

"TY JESTES NIEUCZCIWY, ALE JA POTRZEBUJĘ PIENIĘDZY"

W wielu badaniach psychologicznych wykazano, że znacznie częściej niż osobowość czy inne cechy indywidualne człowieka, sytuacja wyznacza zachowanie. Można by więc z dużą dozą prawdopodobieństwa powiedzieć, że Rodacy nie dlatego wymyślają sobie w kraju w autobusie, że są "z natury" agresywni i nieuprzejmi i to jest ich cecha narodowa, ale po prostu dlatego, że autobus jest zatłoczony, a oni sfrustrowani i rozdrażnieni całą SYTUACJĄ, w której zmuszeni są żyć. Czy zdarzyło nam się obserwować Polaków, wymyślających komuśkolwiek w kanadyjskich środkach transportu? Czyby zatracili swoje cechy "narodowe"? Nie - po prostu - SYTUACJA jest inna.

O ile w rzeczywistości znacznie częściej cechy sytuacji niż nasze walory cech osobowościowo - moralne określają nasze zachowanie, my sami, w naszym spostrzeganiu innych ludzi, posługujemy się zupełnie inną regułą.

Wyobrazmy sobie, że ktoś biegnie bardzo szybko do odjeżdżającego autobusu,

popycnąc i roztrącając ludzi stojących na przystanku. Co myślimy? Cham, gbur, brak mu elementarnych manier itd. Wyobrazmy sobie teraz, że to **my sami** bardzo spieszymy się na ważne, dawno umówione spotkanie. Widzimy, że autobus stoi już na przystanku. Biegniemy. Popychamy i roztrącamy po drodze przechodniów "Niechący" - oczywiście Rozgrzeszamy się na ogół łatwo - przecież musiałem, okropnie się mi spieszyło.

A więc "podwójna" moralność i "podwójne" widzenie. Czyżes złe zachowanie jest spowodowane czyjąś "złą" osobowością, nasze własne - po prostu wymogiem sytuacji.

I sytuacja druga. Wyobrazmy sobie, że stoimy w kolejce do kasy w supermarkecie. Obserwujemy osobę stojącą przed nami. Zauważamy, że kasjerka wydała jej o jeden dziesięciodolarowy banknot za dużo reszty, a ona jakby nigdy nic, chowa pieniądze do portfela i wychodzi. "Nieuczciwa osoba, przecież kasjerka będzie musiała sama za to zapłacić" - oceniamy.

Pomyślimy też, że ta sama historia przydarza się nam. Jesteśmy biednymi emigrantami, dwoje dzieci, następny czek przychodzi za tydzień, a w kieszeni tylko dwadzieścia dolarów. Jakże łatwo się rozgrzeszyc "byłem zmuszony, tak bardzo potrzebowałem tych pieniędzy".

A więc mentalność. "On jest nieuczciwy, ale ja potrzebuję pieniędzy".

WYRAŻANIE EMOCJI

Inną psychologiczną przeszkodą utrudniającą poznanie naszych współziomków Kanadyjczyków, a szczególnie ich anglosaskiej części, jest sposób wyrażania przez nich emocji.

Polacy należą do ludzi o wyrazistej ekspresji emocji - ich twarz, gesty, mimika, komunikują wiele. Można domysleć się, co czują i przeżywają. Sympatię, wrogość, niechęć, współczucie, smutek. Na podstawie samej tylko obserwacji. Są żywi emocjonalnie i spontaniczni. Czasem "nazbyt" impulsywni. Wzruszają się łatwo. Do łez. Na ogół nie dbają o ukrywanie emocji.

Inaczej z Anglosasami. Powściągliwość i samokontrola należą do wysoko cenionych wartości osobistych. Okazywanie uczuć, szczególnie tych negatywnych, społecznie nieaprobowanych, jest w "złym tonie". Naczelną zasadą jest "trzymanie się za twarz", choćby nawet dostało się przed chwilą wiadomość o śmierci najbliższych w katastrofie samochodowej.

Ma to swoje złe i dobre strony. Ale i tak - niezależnie od tego, co byśmy na ten temat sądzili - nic nie możemy zmienić. Pozostaje tylko jedno - zrozumieć, zaakceptować i PRZYSTOSOWAĆ się. I na pytanie "How are you?" odpowiadać "I'm fine". Bo chyba nie ma innego wyboru.

Gdy zrozumiemy istotę różnic między polskimi a kanadyjskimi normami społecznymi, odmiennosc sposobów komunikowania się, będziemy potrafili je tolerować bez lekceważącej wyższości - "oni" są gorsi, a "my" lepsi, bo (tu następuje zwykle lista drażniących nas obyczajów kanadyjskich). Spróbujmy popatrzeć na nas samych "ich" oczami. Jak wiele naszych obyczajów, nawyków czy nałogów może "ich" drażnić. Bądźmy sprawiedliwi.

To prawda, że tutaj mężczyzna wchodzi przez drzwi przed kobietą (nikt go nie nauczył, że powinien), że mało kto ustąpi miejsca w autobusie (nie pomyślał, że trzeba), ale trudno nie widzieć także innych, chlubniejszych obyczajów. Uprzejmości na co dzień, chęci do pomocy obcemu na ulicy ("May I help you?"), pracy dziesiątek organizacji charytatywnych czy po prostu braku agresji w stosunkach międzyludzkich.

Dlatego znacznie lepiej z psychologicznego punktu widzenia jest po prostu obserwować, rejestrować, znać i rozumieć różnice kulturowe i obyczajowe między Polakami a Kanadyjkami. Nie WARTOSCIOWAC. Po kilku latach może się bowiem okazać, że zmieniliśmy zdanie. I już nie jesteśmy tacy krytyczni. Bo po prostu więcej wiemy. I sami zmieniliśmy się pod naciskiem sytuacji, okoliczności i nowych warunków. Przystosowaliśmy się.

MOWIENIE NA "TY"

Jednym z przejawów owego "przystosowania" jest rozpowszechniająca się, szczególnie w środowisku młodej Polonii, tendencja do mówienia (po polsku) do wszystkich "na ty" - wzorem obyczajów anglosaskich i zarzucenia lub ograniczenia stosowania określeń "pan" lub "pani".

Oczywiście przemian obyczajowych nie jest w stanie wstrzymać żaden artykuł, ale warto pamiętać o tym, że w Polsce przyjęte na "ty" obwarowane jest całym arsenałem reguł i norm społecznych, na "ty" mówią do siebie wyłącznie przyjaciele i rodzina, a nie "każdy do każdego". Mechaniczne przenoszenie anglosaskiego bezosobowego "you" na grunt polski traci sztucznością, udawanym kumplostwem i grozi powikłaniami towarzyskimi, gdy zaadresowane do niewłaściwej osoby.

Juz teraz słychać głosy (nie tylko tzw. "starej" Polonii) osób, które czują się urażone owym beceremonialnym "tykaniem". Pamiętajmy, tradycja i duch języka polskiego jest inny niż angielskiego. Nie staniemy się bardziej Kanadyjkami, gdy zaczniemy się ze wszystkimi klepać po ramieniu, choćby nawet nam się tak wydawało.

Przystosowanie nie może być więc mimikrią. Upodobnieniem się do podłoża za wszelką cenę.

Dr Zofia BOŃCZA

Pani Wanda T pisze

"Wszyscy mi mówią, że jestem starswiecka, że robię "z igły widły". Ale jest jedna rzecz, która mnie w Kanadzie (mieszkam tu już 5 lat) bardzo denerwuje. To brak wychowania i dobrych manier u dużej części ludzi, szczególnie młodych. Mężczyźni przechodzą przez drzwi przed kobietami, w autobusie nikt nie ustąpi miejsca. W pracy ludzie mijają się jak obcy, choćbym była umierająca, muszę odpowiedzieć "I'm fine", gdy pytają "How are you?". Moją szef, jak wychodzi z pracy, to po prostu trzaska za sobą drzwiami".

Nasza odpowiedź

W liście swoim daleko wykracza Pani poza problem dobrych manier. Dotyka Pani problemu NORM OBYCZAJOWYCH, charakterystycznych dla społeczeństwa północnoamerykańskiego i związanego z nimi SZOKU KULTUROWEGO, doświadczanego przez każdego emigranta. Nie tylko tego ze wschodniej Europy.

POROWNANIA

Pierwsza rzecz, którą zaczynają zwykle robić Polacy, po wylądowaniu w Nowym Kraju to porównania. Porównują wszystko ze wszystkim. A przede wszystkim Polskę ze swym krajem osiedlenia. Siłą rzeczy porównania te są dość powierzchowne.

Czasem wychodzą na plus. "Tu ludzie są sympatyczniejsi, uprzejmiejsi, bardziej tolerancyjni, chętniej pomagają obcym, uśmiechają się do siebie, nie są agresywni, nikt nikogo nie obraża, ani mu nie ubliża, nikt się nigdzie nie pcha, ani nie jest drugiemu człowiekowi wilkiem".

Czasem jednak porównania wychodzą na minus. "Ludzie są tu bardzo powierzchowni, chłodni, nie mają ochoty na bliższe kontakty z innymi, mało wrażliwi, bardzo schematyczni i konwencjonalni, mają czasem "kowbojskie" maniery, a pomagają innym tylko na tyle, na ile ich własny interes nie ucierpi, a przede wszystkim - gdy nie będą musieli wyciągnąć centów z własnego portfela".

Tego typu czarno-biała percepcja upraszcza sytuację i utrudnia zrozumienie innych.

Analogicznie bowiem - spostrzegac można by rodaków w kraju jako "nieuprzejmych, gburowatych, agresywnych i zajętych wyłącznie walką o byt lub też - przeciwnie - jako ludzi bardzo serdecznych, gościnnych, szczodrych, przyjaznych i zmuszonych tylko przez trudne warunki, w jakich żyją do walki o swoje przetrwanie... I w

KOSTIUMY KĄPIELOWE

Tegoroczne lato zachęca do korzystania z plaż i basenów kąpielowych, ale w czym wyjść na plażę? Jest to problem ponieważ wiele zmieniło się w tej dziedzinie. Ze swojej strony radzimy mniej sugerować się ostatnimi modelami (bardzo ostro wyciętymi, co wielu paniom sprawia problemy), a raczej skoncentrować się na dopasowaniu kostiumu do własnej osoby.

Każda z Was wie co pragnie wyeksponować, co ukryć. W pie-

czołowicie dobranym kostiumie, czując się lekko i swobodnie, nie będziecie załować energii jaką włożycie w znalezienie swojego modelu. Wybór fasonów i wzorów jest duży. Ciągłe jeszcze spotyka się wzory zwierzęce (zebra, tygrys, leopold) ustępują one jednak miejsca motywom abstrakcyjnym.

Fasony tradycyjne, dość zabudowane również są w mniejszości. Najpopularniejsze są ostro wycięte na biodrach kostiumy jednoczęściowe.

Włosy farbowane

"Farbowanie" nie znaczy jeszcze "zniszczony", ale tak czy owak trzeba się nim specjalnie zająć. Oto, co zalecają fryzjerzy.

Szampion - w wypadku włosów trudno o lepszy preparat niż szampion firmy L'Oréal. Między jednym myciem a drugim dobrze jest wcierać w skórę głowy olejek (wyciąg) z orzechów laskowych.

Odżywki - przed myciem należy wcierać w skórę specjalne preparaty (scrub type product), które oczyszczą skórę i pozwolą jej oddychać. Po myciu można używać dowolnych conditione- r'ów.

Fryzura - włosy farbowane należy często obcinać i w ogóle utrzymywać "w porządku". Dobrze wygląda fryzura z grzywką.

Farbowanie - w wypadku włosów wcześniej farbowanych wszystkie tego rodzaju zabiegi powinno się przeprowadzać pod fachowym okiem fryzjera.

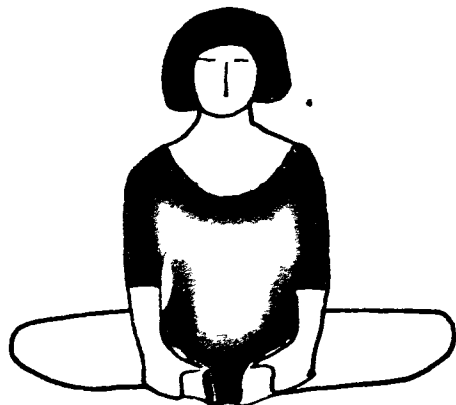
Trwała - zanim zdecydujesz się na trwałą, obetnij zniszczone konce i przeprowadź kurację dobrze wybraną odżywką.

Układanie - włosy farbowane powinno się obcinać co 6-8 tygodni pamiętając, że wszelkie "geometryczne" fryzury nie wyglądają najlepiej.

Joga na emigracyjny stres

ĆWICZENIE WSTĘPNE DO LOTOSU II

Siadamy na ziemi w szerokim rozkroku. Zginamy nogi, łącząc ze sobą podeszwy stóp. Dłoni obejmujemy kostki i przyciągamy pięty do pośladków. Następnie wykonujemy ruchy kolanami w kierunku podłogi. Ruch w górę i w dół powtarzamy kilkanaście razy. Plecy trzymamy prosto. Oddychamy normalnie.

Odświeżamy skórę cz II - KĄPIELE

Doskonale rezultaty przynoszą kąpiele lecznicze. Jeżeli chcemy nadać naszej skórze jędrności, dodajemy do wody wywar z ziół (pączków sosny, rozmarynu lub skrzypu). Zamiast naparu z ziół można stosować naturalnie gotowe kosmetyki - płyny do kąpieli lub sole. Jeżeli chcemy zmniejszyć nadmierne wydzielanie potu dodajemy do kąpieli wywar z macierzanki, pokrzywy, pączków sosny i szalwi. Możemy stosować także kąpiel przeciwzapalną, wtedy dodajemy do kąpieli gotowaną skrobię (200 g na wannę) lub - co jest prostsze - napar z ziół 2/3 kwiatu lipowego i 1/3 rumianku. Dla odświeżenia skóry możemy stosować także kąpiele dezynfe-

kujące, na przykład z dodatkiem nadmanganianu potasu (dodaje się tyle, aby woda w wannie lekko się zaróżowiła), z solą oczyszczoną (200 g na wannę), z dodatkiem zwykłej soli (500 g na wannę) lub z naparem żiolowym (rumianek, owoce jałowca lub pączki sosny). Czas trwania takiej kąpieli nie powinien przekroczyć 20 minut, temperatura wody zaś 37°C.

Przy odświeżaniu skóry najlepsze efekty dają naturalne zabiegi przeprowadzane w gabinetach kosmetycznych (masaże, nacierania), ale najczęściej są one bardzo kosztowne i nie zawsze możemy sobie na nie pozwolić.

Możemy więc taki masaż przeprowadzić w domu, najlepiej z pomocą drugiej osoby. Specjalną rękawicą lub gąbką zwilżoną solą kosmetyczną nacieramy ciało tak długo, aż się zaróżowi. Następnie bierzemy prysznic i wcieramy w skórę odrobinę toniku. Doskonale robi sauna - ale uważaj - nie wszystkim! Przy nadciśnieniu, chorobach serca lub wrzodach żołądka sauna jest zdecydowanie niewskazana. Natomiast pomaga w osiągnięciu dobrego samopoczucia ludziom cierpiącym na zaburzenia krążenia obwodowego, migrenę, nerwobóle i permanentne stany zmęczenia.

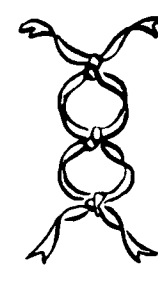
KLAUDYNA

Paczki do Polski

- SPECJALIZUJEMY SIĘ W PACZKACH NA ZLECENIE
- PACZKI PAKOWANE SA W NIEMCZECH ZACHODNICH I DOSTARCZANE DO DOMU ODBIORCY NA TERENIE CAŁEJ POLSKI W TERMINIE OK. 15-25 DNI
- PACZKI EXPRESSOWE DORECZAMY W OK. 7-10 DNI. Dodatkowa dopłata wynosi \$6
- CENY W DOLARACH KANADYJSKICH W CENACH ZAWARTY JEST KOSZT TRANSPORTU
- ANI ODBIORCA ANI NADAWCA DO NASZYCH CEN NIC WIĘCEJ NIE DOPLACAJA
- PRZESYŁAMY PISEMNE POTWIERDZENIE ODBIORU
- W RAZIE ZACINIĘCIA PACZKI GWARANTUJEMY WYSŁANIE PACZKI O TEJ SAMEJ WARTOŚCI NA NASZ KOSZT
- NAJMNIEJSZE ZLECENIE \$20 LUB 5 KG
- PRZESYŁAMY RÓWNIEŻ TANIO PIENIĄDZE DO POLSKI
- Dodatkowe informacje przesyłamy na życzenie
- DATKI NA KOSZTOWE W POLSCE PRZESYŁAMY BEZPŁATNIE
- JAK WYSŁAĆ PACZKĘ ■
- 1 Wytnij nasze ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI
- 2 Zaznacz ilość zamawianych artykułów i zsumuj ich wartość
- 3 Na oddzielnej kartce wyraźnie napisz swój adres i telefon oraz adres odbiorcy w Polsce
- 4 Wysłij w zaadresowanej do nas kopercie ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI kartkę z adresami oraz money order lub czek (płatny dla SAP) na kwotę równą wartości paczki

ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI
ZLECENIA PROSIMY PRZYSYLAĆ NA ADRES (tylko dla korespondentów)
DZIAŁAMY OD 1982 ROKU
CIESZYMY SIĘ ZAUFANIEM
RODAKÓW NADAJĄCYCH
PACZKI ZSKRAJÓW
SAP pomoc
1180 Mississauga Valley Blvd
Unit 24
MISSISSAUGA ONTARIO
L5A 3M9 Canada

ARTYKUŁY DO WYBORU		SC	n	szt
1	Szynka konserwowa	900 g	6	20
2	Szynka konserwowa	450 g	3	20
3	Szynka mielona	340 g	1	80
4	Salami	900 g	6	10
5	Paszтет	200 g	1	10
6	Bekon	450 g	2	80
7	Wieprzowina w konserwie	300 g	1	90
8	Wołowina w konserwie	400 g	2	50
9	Sardynki w oliwie	125 g	0	90
10	Makrela w pomidorach	125 g	0	90
11	Filety śledziowe	200 g	1	40
12	Ser twarde w kawałku	500 g	4	90
13	Masło w puszcze	1 kg	5	90
14	Margaryna	500 g	1	20
15	Olej roślinny	1 litr	2	20
16	Dżem pomarańczowy	450 g	1	50
17	Miód naturalny	450 g	2	90
18	Ananas w puszcze	750 g	1	25
19	Brzoskwinie w puszcze	750 g	1	20
20	Koktail owocowy w puszcze	750 g	1	30
21	Figi suszone	250 g	1	40
22	Rodzynek	200 g	1	10
23	Wigdały	200 g	1	60
24	Orzeszki ziemne	200 g	1	40
25	Herbata w torbkach	25 szt	1	20
26	Herbata w workach	500 g	4	30
27	Kawa ziarnista	500 g	3	50
28	Kawa instant typu Nesca	100 g	2	30
29	Kakao	250 g	2	30
30	Czekolada do picia w proszku	800 g	3	60
31	Czekolada mleczna	100 g	0	80
32	Czekolada z bakaliami	100 g	0	90
33	Czekolada z orzechami	100 g	0	90
34	Batonik czekoladowy	1 szt	0	25
35	Cukierki owocowe z witaminami	500 g	2	30
36	Guma do żucia miętowa	12 szt	1	00
37	Guma do żucia owocowa	12 szt	1	00
38	Guma balonowa	12 szt	1	20
39	Pieprz czarny	100 g	1	00
40	Koncentrat pomidorowy	50 g	0	30
41	Kostki rosółowe (z kury) na 5 litrów	1 000	1	00
42	Kostki rosółowe (wołowe) na 5 litrów	1 000	1	00
43	Mleko w proszku	400 g	3	10
44	Infant formula w proszku	1 kg	10	70
45	MILKFA z bananami	300 g	3	10
46	MILKFA z mieszanką owocami	850 g	7	70
47	Witaminy dla dzieci	100 szt	2	30
48	Aspiryna Bayer	20 szt	1	80
49	Wata	200 g	0	75
50	Pasta do zębów (dżaja)	150 g	1	20
51	Myl'oc toale owe	100 g	0	50
52	Szampion do włosów	1 litr	2	30
53	Proszek do prania	3 kg	4	90
54	Proszek do szorowania	500 g	1	50
55	Fłyn do mycia naczyń	1 litr	1	90
56	Zapalniczka gazowa	1 szt	0	90
57	Rajstopy damskie (raZe)	1 szt	1	00
58	Rajstopy damskie (średnie)	1 szt	1	00
59	Rajstopy damskie (dżize)	1 szt	1	30
60	Pizny Montana	1 szt	12	80
Kawa ziarnista 5 kg 29 00 2 kg 12 50				
Herbata w workach 3 kg 22 50 2 kg 16 00				
Kakao 3 kg 24 00 2 kg 17 00				
Czekolada mleczna 30 szt 20 50 20 szt 14 40				
Czekolada z bakaliami 30 szt 23 00 20 szt 16 20				
Czekolada z orzechami 30 szt 23 00 20 szt 16 20				
Batonik czekoladowy 30 szt 6 00 20 szt 4 40				
Guma do żucia 240 szt 14 00 120 szt 8 20				
Guma balonowa 240 szt 17 00 120 szt 9 90				
Pieprz czarny 2 kg 17 00 1 kg 9 00				
Pomarańcze (duże) 10 kg 16 40 5 kg 8 90				
Cytryny (świeże) 10 kg 17 40 5 kg 9 50				
Cytryny (świeże) 10 kg 17 40 5 kg 9 50				
Ananasy (świeże) 5 szt 10 00 1 szt 2 30				

ZDROWIE

CIEKAWOSTKI MEDYCZNE

Można rozpoznać nosicielkę hemofilii

Dr Nathan Kobrinsky z Winnipeg ogłosił, że odkrył test pozwalający na ustalenie czy dana osoba jest nosicielką hemofilii

W badaniach krwi używany jest syntetyczny hormon DDAVP

Hemofilia (zwana także chorobą królewską) jest dziedzicznym schorzeniem powodującym zanik krzepliwości krwi

Skazenie środowiska śmiertelnym zagrożeniem dla dzieci

Naukowcy zachodniomierzeccy twierdzą, iż rosnąca liczba przypadków pseudo-koklusuza w Zachodnich Niemczech ma związek z chemicznym zanieczyszczeniem powietrza. W Niemczech Zachodnich 16 000 dzieci cierpi na napadowy kaszel, który może doprowadzić w ciągu kilku minut do uduszenia

Dr Mersmann z Bonn zauważył, iż ataki pseudokoklusuza

pojawiają się u dzieci w okresie wypuszczania zanieczyszczonych dymów. Wypadki zachorowań zauważa się także w innych uprzemysłowionych krajach

Rodzice chorych dzieci organizują grupy nacisku do walki o zaostreżenie norm zanieczyszczeń

Zboczenia można leczyć

W Baltimore działa jako jedna z sześciu w USA klinik dla osób cierpiących na zboczenia seksualne. Jej wicedyrektor Fred Berlin wystąpił ostatnio z tezą, że zboczenia w rodzaju pedofilia (pociąg seksualny do dzieci), nekrofilii (do zwłok), sodomia (do zwierząt), ekshibicjonizm i inne wynikają z chorobliwej aktywności hormonalnej i jako takie nie powinny być traktowane jako przestępstwa lecz leczone

Pacjenci kliniki zjawiają się w niej zanim dojdzie do kolizji z prawem, prowadzi ona jednak także konsultację dla prawników, sędziów, którzy mają do czynienia z osobami o tych zaburzeniach

Pacjenci i kryminaliści leczeni są psychoterapią. W trudnych przypadkach podaje się im środek Depo-Provera, który hamuje popęd płciowy

Depo-Provera ze względu na siłę działania budzi liczne kontrowersje. Określany bywa jako hormonalna kastracja. Zgodnie z prawem w niektórych stanach

jego pobieranie może być sądowo nakazane

Doktor Berlin twierdzi, że trzyletnia kuracja zapewni większość pacjentów całkowite wyleczenie

Pigułka dla panów

Przy końcu roku w Zachodnich Niemczech w instytucie Maxa Plancka testowana będzie po raz pierwszy na ludziach pigułka antykoncepcyjna dla mężczyzn. Pigułka powoduje zanik produkcji plemników zarazem jednak ogranicza popęd. Stąd w fazie eksperymentalnej na zwierzętach podaje się w jej uzupełnieniu środek wzmacniający zainteresowanie drugą płcią

Firma farmakologiczna Roussel UCIAF bada obecnie możliwość wprowadzenia nowej hormonalnej metody zapobiegania ciąży. Ma być nią molekula, która blokuje wydzielanie progesteronu, dzięki fałszywej informacji jaką daje organizmowi

Wszystkie dzieci urodzone w Ontario poddawane są badaniom na obecność hormonu o nazwie tyroid. Jego brak powoduje rozwój kretynizmu - zahamowania rozwoju umysłowego i fizycznego dziecka. Na 4000 dzieci jedno ma szansę zachorowania. Do 1984 roku ocalono za pomocą badania 12 000 dzieci, którym podano syntetyczny hormon

Dokonczenie ze str 15

Pacyfik, od rzeki Niagara do Bieguna Północnego

Tyle uwag pod adresem strony rozporządzającej polemikę. Jeśli chodzi o obronę trudne jest do przyjęcia imputowanie sloganów typu "Jak efektywnie można osłabić i zdyskredytować rolę aktualnego prezesa" (to niby jako sugestia tytułu) czy dziwoląg typu "obniżanie stanowiska prezesa za pomocą interpretacji statutu (!)

Zamiast rzeczowego sparowania argumentów strony przeciwnej czy też przejścia nad nimi do porządku dziennego, następuje obrona obraznej godności

Prawdziwa wielkość nie czuje się dotknięta nawet uszczypliwościami czy niesłusznymi uwagami, natomiast stawianie całego autorytetu na obronę tegoż, świadczy o jego braku bądź też o kompleksach. Podobnie sugerowanie ze odsetki od pełnej sumy powinny się gdzieś znaleźć też nie jest na miejscu (nawet jeśli chwilowo nie są zlokalizowane). To samo da się powiedzieć o wygrywaniu różnic pokoleniowych. Nie przypominam

sobie aby w rozgrywkach Partii Postępowo-Konserwatywnej jeszcze w latach 70-tych Stanfield określał publicznie Clarka paternalistyczną etykietką "młody działacz" choć różnica wieku była ewidentna. Jeżeli określenie to ma być preludium do oczekiwania postawy korno-siermiejnej to świadczy o naiwności. Trudno oczekiwać tego od potomków narodu gdzie szlachcic na zagrodzie był równy wojewodzie, szczególnie w sytuacji gdzie jest to rozmowa (by proxy) zastępcy z szefem i gdzie znane z innych instytucji trzaskanie obcasami i "ruki pa szwam" nie obowiązuje. Wbrew sugestiom, że można by się zająć innymi sprawami, dobrze się stało, że ta dyskusja toczyła się na łamach prasy, a nie w zaciszu gabinetów, jest to jedna ze składowych tego co się nazywa demokracją i tym się winny różnić tutejsze władze polonijne od PRL-owskiej nomenklatury. Jeśli słowo demokracja nie jest pustosłowem, od czasu do czasu trzeba zapłacić jego cenę, nawet jeśli w okresie przedwyborczym cena ta wzrasta

ABC

MATRYMONIALNE

NIEZALEŻNIE materialna, 34 lata, 2 dzieci, pogodna, szczupła, poszukuje bratniej duszy Tel (519) 728-6808 A-11

KAWALER lat 28, na stałe w Kanadzie bardzo samotny, pogodnego usposobienia, pozna panią do lat 30 o podobnym zainteresowaniu w celu matrymonialnym

POLKA, 33 lata, szczerą, sympatyczną i chyba atrakcyjną, od 2 lat w Kanadzie, wśród tłumu, a jednak samotną, pragnie poznać zdecydowanego na trwałą znajomość, w konsekwencji małżeństwo, wysokiego, przystojnego kawalera (a w każdym razie pana bez zobowiązań, lat 30-38, ze wschodniej Kanady (Ontario Quebec)

Chciałabym, aby Pan ten był katolikiem, który w Kanadzie jest już na tyle długo, że czuje się tu pewnie tak psychicznie jak i zawodowo, na tyle natomiast krótko, że czuje w sobie jeszcze ten polski romantyzm

Tylko poważne foto-oferty, wraz z adresem i telefonem proszę kierować na adres Redakcji Dla A 333

KAWALER, lat 30, od 3 lat w Toronto, ustabizowany, interesujący się poezją, muzyką klasyczną, filmem, z bardzo dobrą aparacją, pozna Panią do lat 30 w celu nawiązania kontaktów towarzyskich, najchętniej z nowo przybyłą emigracją, z kulturalnym obyczajem i minimum średnim wykształceniem. Poważne foto-oferty kierować na adres E T Dla A-334 87-89

DRODZY PANOWIE, JEŻELI JESTESCIE WOLNI I ŻYCZYCIE KORESPONDOWAC Z NASZYMI UROCZYMI PANIAMI W POLSCE PISZCIE DO NAS ZAŁĄCZAJĄC +15 00 NA CZŁONKOWSTWO, A OTRZYMACIE BEZPŁATNIE FOTO ALBUM PAN I DANE OSOBOWE

EWAPOL, GENERAL DELIVERY, PORT COQUITLAM, B C V3C 3V3

84-87

PACZKI DO POLSKI NAJSOLIDNIEJ NAJTANIEJ CHCESZ NAPRAWDĘ POMOC RODZINIE W POLSCE WYSYLAJ PACZKI TYLKO ZA POSREDNICTWEM FIRMY

TransCanPol

jedynej firmy posiadającej kanadyjski serwis w Polsce

GWARANTUJEMY

- dostawę paczki do drzwi odbiorcy
- ubezpieczenie przesyłki
- potwierdzenie odbioru przez odbiorcę na czwartej kopii dowodu nadania
- uprzejmą i miłą obsługę w Kanadzie i w Polsce
- rzetelną informację

UNIKACIE PAŃSTWO:

- dodatkowych kosztów i opłat (portowych, lotniskowych i za serwis w Polsce, którego faktycznie firmy nie rozwożące paczek w Polsce nie wykonują)
- rozkradnięcia paczki przez nieuczciwych magazynierów, którzy w firmach nie dowożących paczek do domów, mają czas na "kontrolowanie" zawartości paczki, zanim zgłosi się odbiorca
- oszczędzicie swoim najbliższym straty czasu i dodatkowych kosztów związanych z podróżą po odbiór paczki

POROWNAJCIE PAŃSTWO RODZAJ OFEROWANEGO SERWISU - PEWNOŚĆ CENY, A PRZEKONACIE SIĘ, ŻE

TransCanPol

393 Roncesvalles Ave
Toronto, Ont M6R 2N1, tel 535-9944

OFERUJE PAŃSTWU NAJTANSZY I NAJSOLIDNIEJSZY SERWIS

Posiadamy materiały do pakowania paczek
SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

"Dzieje jednego życia"

Stanisława Kawczyńskiego

KOLEJNA POZYCJA BIBLIOTEKI POLSKIEJ
W KANADZIE

Stanisław Kawczyński jest przedstawicielem pokolenia, które wchodziło w życie dojrzałe w niepodległej Polsce i w godzinie próby o tę Polskę walczyło. Książka, trzecia pozycja Biblioteki Polskiej w Kanadzie, jest przede wszystkim cennym dokumentem z okresu Polski Odrodzonej, z lat o których pisać i pamiętać należy póki jeszcze żyją ci, którzy byli świadkami trudności osiągnięcia młodego państwa

KSIĄZKA KOSZTUJE \$8 00 (Czytelników mieszkających poza Toronto, prosimy o załączenie \$1 00 na przesyłkę) OKOŁO 130 STRON. Czeka prosimy wystawiać na POLISH CANADIAN PUBLISHING FUND
PROSIMY KORZYSTAĆ Z KUPONU

POLISH CANADIAN PUBLISHING FUND

P O BOX 173
POSTAL STATION B
TORONTO ONT CANADA
M5T 2T3

Załączam za egz. książki Dzieje jednego życia

HOROSKOP TYGODNIA Z TELESKOPU ESERALDY

4.VIII. - 10.VIII.

BARAN
(Aries)
21 03 20 04

Twoimi poczynaniami nadal kieruje chęć powiększenia swego kapitału za wszelką cenę i wszystko ko jedno jakim sposobem. Ale nie każdy krok przyniesie ci korzyści. W swej zawodowej działalności możesz mieć kilka niepewnych sytuacji a jedna z osób starszych z twojego otoczenia sprawi ci kłopoty których się najmniej spodziewasz. Również lepiej będzie, jeśli na najbliższy okres zaplanujesz nieco mniej zażyć. Nie jest to żadna konieczność ale korzystniej mieć pewną rezerwę czasu.

BYK
(Taurus)
21 04 21 05

W nadchodzącym czasie czeka cię wiele różnych zdarzeń. Jeszcze więcej nawiążesz towarzyskich kontaktów, a niektóre z nich będą się liczyły w późniejszym okresie. Przedstawisz sporo koncepcji, chociaż mądrzej byłoby wybrać kilka opracować je solidnie i dopiero wtedy podsuwać przełożonym. Może się zdarzyć że jeden z twoich planów zamiast uznania otoczenia przyniesie ci jakieś kłopoty i zmartwienia. Z drugiej strony ta właśnie sytuacja ujawni ci osobę której będziesz mógł zaufać.

BLIŹNIANI
(Gemini)
22 05 21 06

W obecnej chwili twój umysł zaprzęta głównie sprawy związane z twoimi finansami. Przyjdziesz się że zaczynasz zazdrościć innym powodzenia. Budzą się w tobie chęci do nabywania luksusu. Twoje przemysłowe działanie w jakimś sensie prowadzi do urzeczywistnienia twoich zamierzeń. Szczególnie korzystnie i to w okresie najbliższych tygodni powinny ci się układać wszelkie plany dotyczące własnej sprawy finansowych.

RAK
(Cancer)
22 06 23 07

Zaczynasz być coraz bardziej zadowolony ze swoich poczynania i uzyskiwanych rezultatów. Możesz pozyskać jeszcze większą popularność jeśli tylko nie będziesz wygłaszał poglądów w rodzaju "co słońca na język przyniesie". Wtedy możesz stracić wiele z tego co uzyskałeś. Jakies dodatki zarobki możesz zdobyć z koncem tygodnia. Już wcześniej postanowiłeś wypłynąć na szersze wody ale obecnie trochę się przestraszyłeś i zaczynasz wypatrywać spokojnego brzegu.

LEW
(Leo)
24 07 23 08

Zaczynasz coraz intensywniej przygotowywać zmiany w swej zawodowej działalności. W tej chwili jesteś dopiero w trakcie opracowywania ogólnego planu na przyszłość. Widzisz go całkowicie w rozowych kolorach. Wydasz ci się ze wszystko pójdzie jak po maśle. Tymczasem już w nadchodzącym tygodniu możesz spotkać się z krytycznymi uwagami swych propozycji ze strony wypróbowanego przyjaciela.

PANNA
(Virgo)
24 08 23 09

Masz jakies interesujące propozycje co do zmian w zawodowej działalności twojej firmy. Jednak obawiasz się z nimi ujawnić aby nie zakłócać dotychczasowej spokojnej atmosfery. Ale tylko na pozór wszystko wygląda spokojnie. Inni nie będą mieli podobnych skrupułów w przedstawienu swych koncepcji. A wtedy w opinii przełożonych rozstrzygać będzie kto pierwszy ten lepszy.

WAGA
(Libra)
24 09 23 10

Nadchodzący okres może przynieść znaczne zmiany w twojej zawodowej działalności. Może to być awans na odpowiedzialne stanowisko związany z poważną odpowiedzialnością a jeśli prowadzisz własną firmę to jakies specjalnie korzystne zamówienie. W wypadku prowadzenia działalności artystycznej należy spodziewać się sukcesu w uprawianej dziedzinie sztuki. Szczególnie dla ludzi związanych z artystyczną działalnością powinien to być okres kiedy wiele spraw zacznie się układać zgodnie z ich myślami.

SKORPION
(Scorpio)
24 10 22 11

Z coraz większym zadowoleniem zaczynasz każdy nowy dzień pracy, co wynika z dużej części z tego iż zaczęto realizować twoje koncepcje i pomysły. Sprawdziły się i przyniosły zyski. Stało się to przyczyną wzrostu twojego autorytetu. Wyszłaś się znacznie przed innymi i wiadomo że taka sytuacja musi wywołać również uczucia zazdrości i niechęci. Ale nie bierz sobie za bardzo do serca tego co wszyscy mówią, co o tobie szepczą po kątach.

STRZELEC
(Sagittarius)
23 11 21 12

Zaczynasz łapać drugi oddech i to, co jeszcze wczoraj wydawało ci się uciążliwe lub ponad siły w obecnej chwili jakże jest proste i łatwe do zrealizowania. To samo dotyczy twoich pomysłów. Z pesymistycznej oceny nie zostało śladu. Tylko uważaj abyś nie wpadł w drugą skrajność w nadmierny optymizm. Twoje plany nie są jeszcze na tyle przygotowane abyś z miejsca startował. Jeszcze wymagają przemyślenia i poprawek.

KOZIOROŻEC
(Capricorn)
22 12 20 01

Twoja zawodowa działalność jest uważnie obserwowana przez przełożonych. Sumiennie wykonujesz swoje obowiązki ale za czynasz odczuwać znużenie. Zależało ci odzwolnić się z twoim mniemaniem mógłbyś spokojnie prowadzić ktoś z mniejszym niż twoje doświadczeniem i praktyką. Dlatego coraz częściej przyłapujesz się na myśli że jeśli przedtem nie chciałeś słyszeć o jakichkolwiek większych zmianach w życiu to obecnie zaczynasz przegłądać gazetę od propozycji nowych miejsc pracy.

WODNIK
(Aquarius)
21 01 19 02

Wygląda na to że zaczynasz odkładać na później gromadząc się sprawy zamiast ich załatwiać. Nie przekazuj domus innemu. Koledzy w pracy nie odmówią ci pomocy. W nadchodzącym okresie może ci się przytrafić sytuacja w której poczujesz się niepewnie a twoje słowa zostaną fałszywie zrozumiane. Z tego powodu mogą wyniknąć jakieś kłopoty. Ich zażegnanie wymagać będzie znacznego wysiłku nie tylko z twojej strony ale również przyjaciół.

RYBY
(Pisces)
20 02 20 03

Zaczynasz przystępować do realizacji swych planów. Czynniki to z całą uwagą i przygotowaniami. Wprowadź jeden z przyjaciół przestrzegaj cię przed istotnymi zmianami ale ty sądzisz że i tak długo czekałeś. Przedtem za sygnales fachowych rad i one jeszcze bardziej utwierdzają cię w przekonaniu że tylko tą drogą osiągniesz znaczne sukcesy. Ale przestrzegam że nie stanie to się w najbliższym czasie.

ZŁOTO I BRYLANTY
OD PRODUCENTÓW I IMPORTERÓW 21 DUNDAS ST., SUITE 1601, TORONTO, ONT M5B 1B7
HOLDER DIAMONDS Inc
Diamond Importers
● Pierścienie z brylantami ● Złote lancuszki 14 i 18 karatowe
● Kolczyki i wisiorzyki ● Perły ● Bizuteria wykonywana na zamówienie

Historical Poems Publishing
posiada w sprzedaży wydaną w br. obszerną ilustrowaną epopeję pt

TAJEMNICA STARUSZKA

Autor: Kazimierz ŁABUDA

Epopeja ukazuje strudzone życie pułkownika Brzeskiego broniącego wielokrotnie ziemi ojczystej na tle dziejów polskiej macierzy od zarania do ostatnich lat. Bohater książki po powrocie z II wojny światowej po tragicznych przeżyciach, zamieszkuje w domu rodzinnym jako nieznanemu przybysz. U schyłku życia dzięki swojej synowej udaje mu się przekonać syna i córkę, że on jest ich ojcem.

Książka zawiera 364 strony - wierszem

KOSZT KSIĄŻKI WYNOŚI \$15 + \$3 za przesyłkę - RAZEM \$18

Czek lub M O należy przesłać na adres

Historical Poems Publishing
Box Nr 6
STN "U"
TORONTO - ONTARIO, M8Z 5M4

ZAPEWNIAMY NIEZWŁOCZNĄ PRZESYŁKĘ

TEL. 654 - 0886

SWISLA PARCEL SERVICE

49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
TEL 534 - 9864

TADEUSZ KACZOR - "BAŁTYK SERVICE"
9850 Papineau No 16, Montreal, Que H2B 1Z8
TEL (514) 382 - 3817

Jedyna Firma Wysyłająca Do Polski Towar Na Zlecenie!

POLECA

- ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
- SAMOCHODY I CIĄGNIKI
- LEKARSTWA
- ARTYKUŁY GOSPODARCZE
- ALKOHOL I SOKI
- OWOCE CYTRUSOWE
- DYWANY, FIRANKI ITP
- BILETY LOTNICZE DO POLSKI

NAJMNIEJSZE ZAMOWIENIE \$ 30
ALBO PACZKA 5 KG MINIMUM

**KAWA ZIARNISTA NAJTANSZA - \$ 6 ZA KG,
DZINSY 3 PARY \$ 39**

WSZYSTKIE PACZKI DOSTARCZANE SĄ DO RĄK ODBIORCY

oferujemy

NAJNIZSZE CENY W AMERYCE POŁNOECNEJ
OPLATY W DOLARACH KANADYJSKICH

Najnowsze ograniczenia w Polsce dla firm wysyłających paczki naszej firmy nie dotyczą!

de odwoł

Peter Burdon

PONTIAC BUICK LIMITED
Przedstawiciel General Motors
348 Danforth Ave. E. Toronto,
TEL. (416) 469 - 5531 ext 281

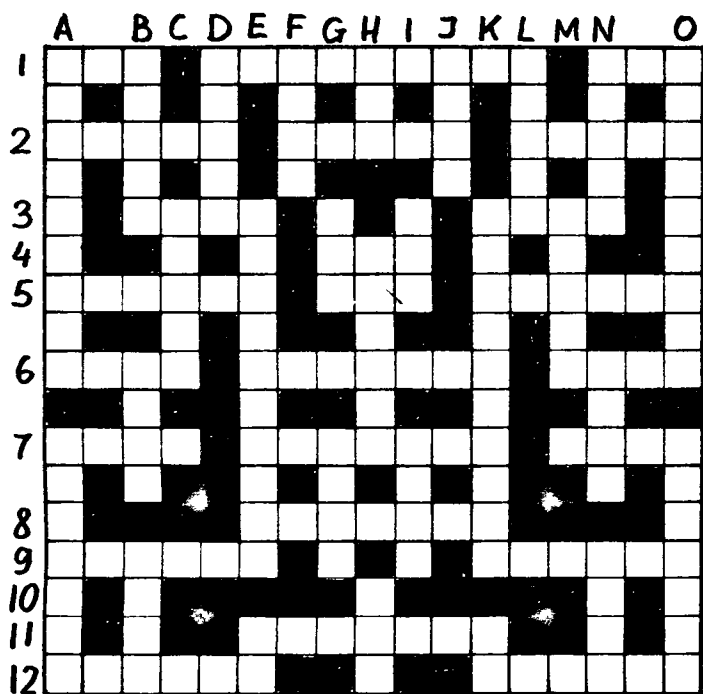
Posiada dla państwa bogaty zestaw fabrycznie nowych i używanych samochodów

- udzielamy długoterminowych pożyczek
- niskie miesięczne spłaty
- ułatwiamy otrzymanie ubezpieczenia na bardzo dogodnych warunkach
- każdy kupujący otrzymuje bezpłatnie olej na 100 tys. km
- udzielamy gwarancji na 60 000 km (Acadian, Skylark, Phoenix)
- specjalna zniżka na samochody Pontiac 2000 Pontiac 6000 i Buick

Wszystkie sprawy załatwiamy w języku polskim

2 C Alfonsa, Elfrydy, Gustawa, Karny, Świętosławy
3 P Augusta, Kamelu, Lidu, Nikodema
4 S Domonika, Jana, Protazego
5 N Karolina, Maru, Oswalda, Stanisławy
6 P Agapita, Felicysy, Jakuba, Lubej, Stawy
7 W Doroty, Kajetana, Sykstusa
8 S Cyriaka, Emulana, Sobiesława, Szczęsnego, Sylwusza

Najlepiej kupisz lub sprzedasz nieruchomość korzystając z firmy
EVA FIRLA
Tel. 237 - 0137
A.E LePage R.E. Services Ltd
Realtor W51176

Nr 94

Pozomo

- 1-A amerykański koncern produkujący komputery
- 1-D wzory na górskich portkach
- 1-N część nogi
- 2-A zagraza pływakom
- 2-F do zębów lub butów
- 2-L święty obraz prawosławnych
- 3-B rodzaj opału
- 3-K kościół Farny
- 4-G część sztuki teatralnej
- 5-A mityczny król ukarany nie-
możnością zaspokojenia głodu
i pragnienia
- 5-G były przywódca ChRL
- 5-K biały kruk, rarytas
- 6-A czepia się psiego ogona
- 6-E dyktorski lub dentystyczny
- 6-M wiatrak

- 7-A karzelek, kobold
- 7-E czeka czasem na znalazcę
- 7-M cecha człowieka, który bez
względu na argumenty
obstaje przy swojej postawie
- 8-E zachowany dzięki tradycji
- 9-A wyjątkowy, ponad normę,
dodatek
- 9-K imitacja produktów żywno-
ściowych
- 11-E obrus
- 12-A rzeka na Litwie
- 12-K biblijny mocarz

Pionowo

- 1-A do sztucznego wylegu kur-
cząt
- 1-B marszałek napoleoński i król
Neapolu
- 1-D lwi paznokcie
- 1-F rodzaj materiału
- 1-H grecka bogini - Jutrzenka
- 1-J syn Dedala
- 1-L śmietanka towarzyska

- 1-N ustny lub pisemny układ
- 1-O mała człekokształtna
- 3-C dziki zakątek
- 3-E rozwój rodowy organizmów
żywych
- 3-G sklep samoobsługowy
- 3-I lat w życzeniach
- 3-K stan napięcia psychicznego -
rozzczarowanie
- 3-M system filozoficzny Tadeu-
sza Kotarbińskiego
- 4-H ikra jesiotra
- 6-B grecki, bożek miłości
- 6-N psie nogi
- 7-A tkanina artystyczna
- 7-G mit potwór pół-lew pół-
orzeł
- 7-I rzeka na granicy z Czechos-
łowacją
- 7-O muzułmański post
- 9-B japoński alkohol
- 9-N grecki bóg wojny
- 10-H gatunek wierzby
- 11-E symbol chem cyny
- 11-K w rękawie szulera

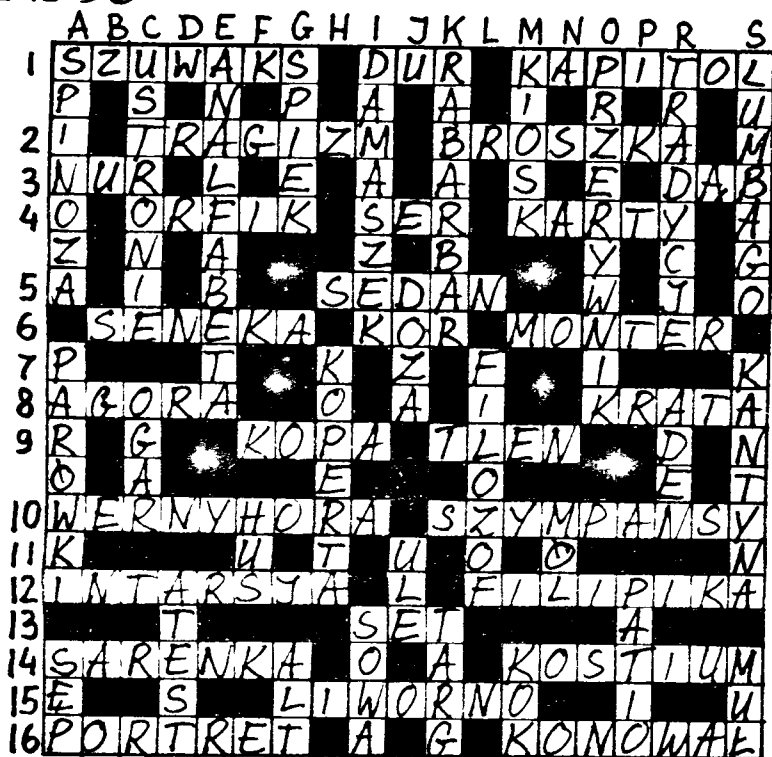
DO WYNAJĘCIA od zaraz 3-sypial-
niowy apartament w nowym domu, z
balkonem i garażem
Brownshie Lakeshore
TEL Toronto 848 - 4607

POSZUKUJĘ garażu do wynajęcia w
okolicy Roncesvalles albo High Park
Proszę dzwonić Władek
TEL Toronto 769 - 8460

DO WYNAJĘCIA mieszkanie z jedną
sypialnią od 1 sierpnia
TEL 247-0254 po 6 wieczor

LOKAL dla celów handlo-
wych na Roncesvalles
WYNAJMĘ Oferty proszę
kierowac na
393 Shaw Str
M6J 2X4 Toronto
Echo Tygodnia

Nr 93

SA JESZCZE WOLNE MIEJSCA
Zainteresowanych prosimy o szybkie skontaktowanie
się z kierownictwem Wawel Villa, ponieważ ilość miejsc
jest ograniczona
Jeszcze raz serdecznie zapraszamy

Członkowie i Zarząd
Wawel villa, inc.

SENIOR CITIZENS CENTRE
880 CLARKSON RD SOUTH — MISSISSAUGA, ONT
L5J 4N4
Tel. 823-3650

INFORMATOR TURYSTYCZNY

SPECJALNA OFERTA DLA
CZYTELNIKÓW "ECHA TYGODNIA"
(na ograniczony czas)

JAMAJKA

SEAWIND BEACH RESORT
6 DNI

\$ 299

PRZELOT I HOTEL

Odlot w każdy piątek
od 2 WRZEŚNIA do 9 GRUDNIA

CANADIAN AND JAMAICAN TAX,
HOTEL, GOVERNMENT TAX AND
SERVICE CHARGE + 80 EXTRA

ŻYCZYMY PAŃSTWU
PRZYJEMNEJ PODRÓŻY

COLODY TRAVEL

598 - 3337

BRYDŻ

CZY
MUSIAŁEŚ
LEŻEĆ?

wszystkie atuty z ręki - a co potem ?
Przeciwnicy wejdą do ręki Asem pik
i położą nas karami Oj - nie dobrze!

Długo myślał nad tym jak się wygra-
molić z tej paskudnej sytuacji. Niestety -
na pomysłu nie było już za późno. Powinien
być, jak to często przypominamy, wysilić
mózgownicę przed zagranieniem do drugiej
lewy

Przedewszystkiem należało być na tyle
pesymistą aby się liczyć z możliwością
rozkładu atutów 4 - 1. Pesymizm w prze-
widywaniu układu pozostałych kart u prze-
ciwników jest oznaką dobrego gracza

A więc plan rozgrywki powinien być
następujący stać nas na oddanie dwuch
lew na karo i jednej na Asa pik

Jedno trefl stracimy na wyrobione pik
a drugie stracimy na przegrywające
karo! Toteż nie przebijamy drugie karo
lecz stracamy małe trefl

Po takiej dowcipnej zagrywce
sytuacja bardzo się zmieniła i to na
naszą korzyść. Przeciwnicy nie mogą już
kontynuować karo bo przebijemy na stole,
dzięki czemu zachowujemy 5 atutów w rękę
Grając cokolwiek innego wejdziemy do ręki
i ściągniemy atut. Piąte atut w rękę posłu-
ży do przebicia karo, które przeciwnicy
odegrają po wejściu do ręki Asem pik

Jak to dobrze zrobić plan gry na
początku rozgrywki a nie dopiero wówczas
gdy już mamy nóż na gardle

FRASZKA BRYDŻOSTOLIKOWA

Optymizm o rozkładzie

kładzie!

7-84	Północ	
	♠ Q10xx	
	♥ Qxx	
	♦ xx	
	♣ Kxxx	
	Zachód	Wschód
	♠ Axxx	♠ xx
	♥ x	♥ xxxx
	♦ QJxx	♦ AKxxxx
	♣ QJxx	♣ x
	Deklarant	
	♠ KJx	
	♥ AKJxx	
	♦ x	
	♣ Axxx	

Redaguje Kibic Kontrakt 4 kier
Wyjście Dama karo

D rzucił okiem na rękę dziadka i zado-
wolony widokiem szybko zdecydował, że
odda tylko 3 lewy, po jednej na pik,
karo i trefl. Jedno trefl straci na
wyrobione pik

A więc przebił drugie karo w rękę,
i pociągnął 2 razy atut. Niestety, aby
zciągnąć resztę atutów należałoby zgrać

KOMUNIKATY TORONTO

Kongres Polonii Kanadyjskiej OKRĘG TORONTO

**OSRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**
192 Garden Ave
Tel 532-1126

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave
Tel 533-9471

**OSRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley Str
Tel 979-9634

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie.
ze stacji CHIN FM 100.7
tel. 531-9991

Prowadzi Karola Kęsik

Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty

"POLONIA REVIEW" Polski Program Telewizyjny

Wtorki i piątki - godzina 7 30 wieczorem,
Czwartki - godzina 6 30 wieczorem na kanale 10
(Maclean Hunter Parkdale)
Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia
Polonii kanadyjskiej

OŚWIADCZENIE W SPRAWIE PROCESÓW POLITYCZNYCH W POLSCE

Wprowadzenie stanu wojennego w grudniu 1984 r. dało świadectwo bezprawia i jawnego gwałcenia praw człowieka i obywatela w Polsce. Mimo "zniesienia" przez militarne władze PRL stanu wojennego oraz ogłoszenia amnestii, poprawki i zmiany wprowadzone do Kodeksu Karnego drastycznie ograniczyły fundamentalne wolności Polaków.

W grudniu 1981 r. władze wydały rozkaz aresztowania działaczy "Solidarności" i byłych członków KSS-KOR. Starania Polskiego Kościoła połączone ze staraniem międzynarodowych organizacji o zwolnienie więźniów nie odniosły skutków. Rząd generała Jaruzelskiego rozpoczął proces byłych członków KSS-KOR 13 lipca 1984 r. Stanęli przed sądem J. Kuroń, A. Michnik, H. Wujec, Z. Romaszewski, oskarżeni o "próby obalenia ustroju PRL".

W rzeczywistości, działalność KOR-u oparta była na miesieniu pomocy represjonowanym robotnikom po wypadkach w Radomiu i Ursusie w 1976 roku. W stosunku do ówczesnie istniejących przepisów prawnych legalność KOR-u nie mogła być kwestionowana. W osiem lat po powstaniu ruchu społecznego KOR, byli jego członkowie stanęli przed sądem.

Mimo nadania procesom wszystkich pozorów legalności, istota uwięzienia zostaje nie zmieniona, mająca charakter polowania na czarownicę i zemsty politycznej na ludziach, którzy odwagą się jawnie pracować na rzecz praw człowieka i obywatela w Polsce.

Oficjalna propaganda usilnie stara się przekonać opinię publiczną, iż sprawa Polski i Polaków nie znajduje porażki na międzynarodowym forum. Dlatego jest to sprawą ważną aby rządy krajów demokratycznych oraz organizacje związkowe i społeczne dawały świadectwo PRAWDZIE.

Rząd PRL, sygnatariusz Układów Helsińskich, Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz Deklaracji Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych, jawnie nie wywiązuje się z podpisanych międzynarodowych umów.

Kongres Polonii Kanadyjskiej wyraża publiczny protest przeciw odbywającym się procesom. Jednocześnie zwracamy się do Rządu Kanady aby jednoznacznie określił swoje stanowisko, ze wyniki obecnych procesów oraz zapowiedziane na przyszłość inne procesy polityczne odbijają się niekorzystnie na wzajemnych stosunkach polityczno-gospodarczych.

KONGRES POLONII KANADYJSKIEJ
(-) Jan Kaszuba, Prezes

SPORT

PUCHAR LATA

W meczu o piłkarski Puchar Lata GKS Katowice pokonał Valerengen (Norwegia) 2:1 (1:1)

Bramki dla GKS Katowice zdobyli Marek Koniarek (36 min) oraz Marek Biegun (78 min), a dla Valerongen - Hennig Bjornoy (3 min)

Norwegowie prezentują szybki zbliżony do angielskiego futbol, wykazują się też nienagannym

przygotowaniem kondycyjnym, gdyż są w trakcie rozgrywek ligowych. Piłkarze mistrza Norwegii wszystkie te walory potwierdzili w spotkaniu rewanżowym. Już w 8 min zdobyli prowadzenie, które było wynikiem zarówno ich płynnie przeprowadzonej i dynamicznej akcji, jak też błędów obronców Katowic, którzy pozostawili bez opieki Henniga Bjornoeya. Miał on dostatecznie dużo czasu, by złożyć się do strzału z woleja, po którym Czesławowi Mice pozostało jedynie wyjąć piłkę z siatki.

Goscie, mimo szybko uzyskanego prowadzenia, wcale nie cofnęli się do defensywy, lecz nadal prowadzili otwartą grę i w tej fazie meczu byli zespołem wyraźnie lepszym. Wyrownanie gospodarze uzyskali w 36 minucie, a jednym z jego autorów był Marek Biegun, który dotychczas zdobył wszystkie gole dla zespołu w Pucharze Lata. Ostatecznie jednak piłkę wepchnął do siatki Marek Koniarek, który tym sposobem bardzo udanie zadebiutował w górniczej drużynie Katowic.

Rozstrzygnięcie padło na 12 minut przed zakończeniem, a jego autorem był Marek Biegun, który urwał się obroncom norweskim i w sytuacji sam na sam bez większych kłopotów pokonał bramkarza.

Najlepszymi zawodnikami na boisku byli Marek Biegun z zespołu gospodarzy i Hennig Bjornoy wśród gości.

W trzecim swym meczu o Puchar Lata piłkarze Gornika Zabrze przegrali w Ambergu z FC Nuernberg 1:2 (1:1). Bramkę dla Gornika zdobył Marek Majka w 25 min dla FC Nuernberg Nitsche w 35 min i Krella w 79 min. Widzów 1100.

Nie był to dobry mecz. Drużyna FC Nuernberg, która w ubiegłym sezonie została zdegradowana z I ligi, po zmianie stron przejęła inicjatywę i 11 minut przed koncem spotkania zdobyła zwycięską bramkę.

FINAŁ KONTY- NENTALNY NA ŻUŻLU

Za tydzień na torze w Rownem (ZSRR) odbędzie się finał kontynentalnych indywidualnych mistrzostw świata na żużlu. W stawce 16 zawodników jest trzech reprezentantów Polski: Zenon Plech, Edward Jancarz i Zenon Kasprzak, sześciu Czechosłowaków: Vaclav Verner, Lubomir Jedek, Ales Dryml, Peter Ondrasik, Jirzi Stancl i Zdenek Schneiderwind, pięciu żużlowców RFN: Egon Mueller, Karl Maier, Josef Eigner, Peter Wuertele i Georg Hack oraz Henny Kroeze z Holandii i Michaił Starostin (ZSRR). Rezerwowymi są Pola-

Dokonczenie na str. 23

POLSKI PROGRAM RADIOWY
na stacji CJVB w VANCOUVER - 1470 AM
w każdą niedzielę od 14 30 do 16 00
Prowadzi STASIA MAŁCZYŃSKA i TONY JOCHLIN
Tel 946-9617
Wiadomości z Polski, ogłoszenia i komunikaty polonijne,
komentarze, koncert życzeń, ogłoszenia handlowe

"PANI JADWIGA" Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2
w każdą sobotę. Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie
691-8789

RADIO POLONEZ SOBOTA 3 30 - 4 30 pm FALA 1250 AM

W programie

Najnowsze wiadomości - z Polski, z Kanady i ze świata
Zawsze najświeższe wieści ze sportu - wyniki pierwszej ligi
piłki nożnej. Muzyka wszystkich generacji - oczywiście
najlepsze nagrania polskiego rocka - wszystko to miesci się
w 60 minutach RADIA POLONEZ. Cos dla ducha, ucha,
zdrowia.
Występują Ks. Teofil Szendzielorz, Jola Siedlecka, Julia
Dzwinska - współpraca Paweł Pacanowski z coreczką,
oraz goście.

Prowadzenie, reżyseria i produkcja - Marek
MAREK J. GOŁDYN - Producer
2120 BLOOR ST W TORONTO, ONT.
CANADA M6S 1M8
TEL. (416) 762-7253, 762-7254

KOMUNIKAT WYDZIAŁU OSWIATY M TORONTO NA ROK SZKOLNY 1983/84

Wydział Oświaty m Toronto (Toronto Board of Education) prowadzi nadal bezpłatne klasy języka angielskiego dla dorosłych i dzieci oraz zapewnia całodzienne klasy przedszkolne dla dzieci w wieku od 2 do 5 lat. Tegoroczny program przewiduje wprowadzenie j angielskiego w młodszych klasach przedszkolnych z równoczesnym zachowaniem j polskiego. Zajęcia prowadzone są przez wysoko kwalifikowanych nauczycieli.

Dzieci 4- i 5-letnie są włączone w regularny program szkolny.

Wydział Oświaty m Toronto jest przygotowany do udzielenia daleko idącej pomocy w sprawach związanych z nauką języka angielskiego oraz w sprawach zawodowej asymilacji dorosłych w Kanadzie.

W celu uzyskania dokładniejszych informacji Proszę telefonować do biura pani Apolonii ANIELEWICZ, TEL 535-3777

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy dla uczczenia pamięci
EUGENIUSZA FEDOROWICZA
złożyli donacje na Skarb Narodowy,
Solidarnosc i Pomoc Polsce - Żywnosc, Leki
SERDECZNIE DZIĘKUJĄ
ZONA I DZIECI

SPORT SPORT**Złoto i brąz
polskich
szpadzistów**

Pięknym akcentem dla ekipy polskiej zakończył się turniej szerzmerczy w Budapeszcie Reprezentacja Polski w szpadzie walczyła w składzie Ludomir Chronowski, Robert Felisiak, Wojciech Mróz, Mariusz Strzałka i Leszek Swornowski zdobyła złoty medal Polacy pokonali w finale NRD 8 2 Od początku rywalizacji w tym meczu nadawali nasi zawodnicy Polska objęła prowadzenie 1 0 po walce Chronowskiego, który wygrał z Thomasem Bielerem 5 3 Następnie Robert Felisiak podwyższył rezultat na 2 0 wygrywając z Uwe Prose 5 1, a Wojciech Mróz na 3 0 po zwycięstwie 5 2 nad Kosłowskim W czwartym pojedynku Strzałka przegrał 2 5 z Andre Kuehnemundem W piątym na planszę wyszli Chronowski i Prose Wygrał Polak 5 4 i Polska prowadziła 4 1 Kolejny pojedynek Mroza z Bielerem zakończył się obopólną porażką

DRUŻYNA

Mieszkańcy kontynentu europejskiego przyzwyczaili się nazywać od dawna kanał oddzielający Wyspy Brytyjskie od Europy Kanałem La Manche podczas gdy Brytyjczycy z uporem, dającym dobre świadectwo umiłowania tradycji zwać go Kanałem Angielskim Semantyczne różnice zdań mogą się wydawać jeszcze mniejszej wagi gdy w grę wchodzi nazewnictwo okresów historycznych jednak efekty bywają zaskakująco duże I tak okres powojenny w Polsce zwany w świecie imperialistycznym w zysku człowieka (czyt demokratycznym) jako okres rządu komunistów zwany jest w polskich srodkach masowego przekazu okresem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w sposób jednoznaczny implikujący określenie wartościujące - dobrej Polski

Dobrej Polsce stuknęło właśnie 40 lat Aby uczcić ten jubileusz katowicki "Sport" ogłosił plebiscyt na piłkarską "11" 40-lecia PRL Kibice odpowiedzielili tłumnie nie bacząc na niuanse natury politycznej Do wybranej reprezentacji dostały się same piłkarskie sławy Zawodnicy, którzy dostarczali lub jeszcze dostarczają kibicom piłki nożnej niezapomnianych wrażeń i emocji Z aktualnie grających piłkarzy, w "11" znaleźli się - Antoni Szymanowski, Władysław Żmuda, Zygfryd Szoltyś, Kazimierz Deyna, Zbigniew Boniek - najmłodszy w tej reprezentacji, Grzegorz Lato i Włodzimierz Lubanski Ten ostatni otrzymał największą liczbę głosów Na 78 645 kuponów, które napłynęły do redakcji, aż na 72 550 figurowało jego nazwisko W sumie czytelnicy "Sportu" zgłosili do "11" 67 kandydatów Wśród bramkarzy najgroźniejszymi kontrkandydatami zwycięży Edwarda Szym-

Trzy kolejne pojedynki wygrali Polacy Felisiak zwyciężył Kuehnemunda 5 1, Strzałka Andreasa Gerlach - 5 1, a Wojciech Mróz - Prose 5 4 W dziewiątym pojedynku Chronowski przegrał z Kuehnemunde 2 5 i stan meczu brzmiał 7 2 dla Polski Dziesiąty decydujący pojedynek rozstrzygnął na swoją korzyść Strzałka wygrywając z Bielerem 5 3, a Polska wygrała cały mecz 8 2

Bardzo dobrze wypadł też w turnieju indywidualnym Robert Feliksiak Dwukrotny mistrz świata juniorów z Lozanny i Buenos Aires Robert Felisiak pokonał w meczu o trzecie miejsce 10 7 Thomasa Bieler (NRD) W półfinałach Polak przegrał 11 9 z późniejszym zwycięzcą tego turnieju Węgrem Ernoe Kolczonay Drugie miejsce zajął Andre Kuehnemund

40 - LECIA

kowiaka byli Tomaszewski i Młynarczyk, a Lubanski ścigałi Brychycz, Gadocha, Pol i Szarmach Oto "jedenastka" 40-lecia, wytypowana przez czytelników "Sportu"

Edward Szymkowiak (41976)
Antoni Szymanowski (61539)
Stanisław Osizło (56329)
Władysław Żmuda (46302)
Zygmunt Anczok (53970)
Zygfryd Szoltyś (55051)
Kazimierz Deyna (68322)
Zbigniew Boniek (49546)
Grzegorz Lato (63014)
Włodzimierz Lubanski (72550)
Gerard Cieslik (49993)

**Silni rywale
polskich juniorów**

GENEWA Trudne zadanie czeka naszych młodych piłkarzy Losowanie mistrzostw Europy juniorów (do lat 18) w Genewie przesądziło, że polscy piłkarze będą grać w jednej grupie eliminacyjnej z RFN, Szwajcarią i Danią

O odbyło się także losowanie grup turnieju UEFA dla drużyn do lat 16 Polacy znaleźli się w jednej grupie z piłkarzami Szwecji i RFN

Oto podział na grupy eliminacyjne

Zespoły do lat 18 Grupa 1 Islandia, Szkocja, Anglia, Irlandia, 2 Holandia, Belgia, Walia, Irlandia Płn, 3 Francja, Luksemburg, Jugosławia, Hiszpania, 4 Malta, Włoch, Portugalia, Austria, 5 RFN, Szwajcaria, Polska, Dania, 6 Norwegia, Finlandia, Szwecja, NRD, 7 Grecja, Cypr, Węgry, Bułgaria, 8 ZSRR, Turcja, CSRS, Rumunia

Zespoły do lat 16 grupa 1 Finlandia, Szkocja, 2 Islandia,

**OKRUCHY
SPORTOWE**

WIEDEN Podczas rozpoczętych w środę w Linzu mistrzostw Europy juniorów w tenisie stołowym polscy juniorzy występujący w grupie "C" w pierwszym meczu wygrali z Grecją 5 0, a w drugim przegrali z RFN 1 5 W dwóch następnych pojedynkach tej grupy Jugosłowianie wygrali z RFN 5 3 i z Grecją 5 0 Dziewczęta rozegrały tylko jeden mecz pokonując Hiszpanię 3 0 W innym meczu grupy "D" Szkocja uległa CSRS 0 3

PARYŻ Francuska Carolyn Stalins ustanowiła rekord świata w pływaniu na desce z zagłem W ciągu 30 godzin i 15 minut pokonała ona dystans 204 748 km Ta 17-letnia paryżanka zeglowała bez przerwy od wtorkowego popołudnia do godziny 19 30 w drodze Prose swą podjęła w okolicach miejscowości La Baule

MONTEVIDEO W towarzyskim międzypanstwowym meczu piłkarskim rozegranym w Montevideo, Urugwaj pokonał Argentynę 1 0 (0 0) Bramkę zdobył w 61 min Barrios

BONN Podczas międzynarodowego mityngu lekkoatletycznego w Dingolfing (RFN) zwycięstwa odnieśli Władysław Kozakiewicz w skoku o tyczce - 5 50 oraz Dariusz Zielke w skoku wzwyż - 2 25

AMSTERDAM W towarzyskim meczu hokeistów na trawie Holandia zremisowała z Australią 3 2 (3 1)

Kraje bloku socjalistycznego bojkotujące Olimpiadę chcąc wynagrodzić swym sportowcom zakaz startu w tej największej ze wszystkich imprez i jednocześnie chcąc zmniejszyć jej znaczenie zorganizowały dwa poważne mityngi lekkoatletyczne Sowiecka prasa (a zapewne i prasa krajów h m "braterskich") nadal rozpisuje się na temat niebezpieczeństw czyhających na sportowców na ulicach rozpasanego Los Angeles i wyraża przekonanie, że lekkoatletyczne mecze organizowane konkurencyjnie w bloku wschodnim będą stały na wyższym poziomie Oficjalna propaganda odzęgnuje się oczywiście od intencji urządzania kontroli olimpiady, ale takie porównania mówią same za siebie

Drugi mityng ma odbyć się w Moskwie 15 sierpnia, pierwszy odbył się tuż przed olimpiadą w Berlinie - pod nazwą - o ironio - Dzień Olimpijski Wyniki większości konkurencji nie dostarczyły spodziewanych emocji, ale w dwóch konkurencjach padły fenomenalne wręcz rezultaty Uwe Hohn (NRD) rzucił oszczepem na fantastyczną odległość 104 80 m jego wyczyn można porównać tylko z niezapomnianym, nokautującym skokiem Boba Beamona

Znakomity rekord świata w skoku wzwyż ustanowiła zawodniczka bułgarska Ludmiła Aadenowa Przeszła ona poprzeczkę na wysokości 207 cm, a atakowała nawet 210 cm, ale bez powodzenia

Poniżej podajemy wyniki najciekawszych konkurencji aby mogli Państwo porównać z wynikami przynoszonymi nam codziennie z Miasta Aniołów w solidnej porcji przez naszą telewizję

Kobiety

100 m - 1 Marlies Goehr (NRD) - 10,91 sek
2 Ingrid Auerswald (NRD) - 11 13
dysk - 1 Gisela Beyer (NRD) - 73 10 m rek NRD
2 Irina Meszynski (NRD) - 72 02
w dal - 1 Heike Daute (NRD) - 7 32
2 Helga Radtke (NRD) - 7 07
100 m pł 1 Bettina Jahn (NRD) - 12 53 sek
2 Cornelia Riefsthal (NRD) - 12 57
skok wzwyż - 1 Ludmiła Aadenowa (Bułgaria) - 2 07
2 Tamara Bykowa (ZSRR) - 1 98
3 km kobiet - 1 Ulrike Bruns

Dokonczenie ze str 22
cy Andrzej Huszcza i Bolesław Proch

Do finału światowego, który odbędzie się 1 września w Goeteborgu na torze Ulevi awansuje tylko 5 uczestników zawodów w Równem Pozostałych 11 zawodników wyłonionych zostaje w finale interkontynentalnym w Vojens (Dania)

W ubiegłym roku, kiedy finał kontynentalny odbywał się w Rybniku, z dwójki startujących Polaków - Plech i Huszcza, awans wywalczył Plech Mam nadzieję, że w tym roku Polska również będzie reprezentowana w finałowym turnieju i może z lepszym skutkiem (w fi-

**Zamiast
Olimpiady**

(NRD) - 8 36 38 (rek NRD)
2 Alla Jusztina (ZSRR) - 8 37,76

Mężczyźni

młot - 1 Jurij Tamm (ZSRR) - 82 02
2 Juha Tiainen (Finlandia) - 80 42
110 m pł - 1 Tomas Munkelt (NRD) - 13 50
2 Blamen Krastew (Bułgaria) - 13 62
100 m - 1 Thomas Schroeder (NRD) - 10 46
2 Frank Emmelmann (NRD) - 10 47
Oszczep - 1 Uwe Hohn (NRD) - 104 80 (rek świata) 2 Detlef Michel (NRD) - 92 48
W dal - 1 Lutz Dombrowski (NRD) - 8 26
2 Atanas Zaprianow (Bułgaria) - 0 08

*

Znakomity rekord świata ustanowił na mityngu w Londynie sowiecki tyczkarz Siergiej Bubka Juz trzeci skok w tym konkursie dał mu rekord świata - 590 cm

Bubka rozpoczął od 5 50 i zaliczył tę wysokość w pierwszej próbie Następnie (także w pierwszym skoku) przeszedł 5 70 Kolejny skok dał mu rekord świata

Mistrz świata z Helsinek już po raz trzeci w tym sezonie poprawia najlepsze osiągnięcie na świecie w swej konkurencji Po raz pierwszy uczynił to w maju w Bratysławie (5 85), a po raz drugi w czerwcu w Saint Denis (5 88) W Londynie trzy próby na wysokości 5 92 były nieudane, choć pierwsza bardzo nieznacznie

Startujący w tym konkursie Władysław Kozakiewicz zajął trzecie miejsce z takim samym wynikiem - 5 50 - jak drugi, Amerykanin Joe Dial

Skok wzwyż wygrał Jacek Wszola wynikiem 2 29 Drugi był Geoff Parsons (Wielka Brytania) - 2 26, a trzeci Jake Jacoby (USA) - też 2 26

*

Najlepsza obecnie polska pionierka Lucyna Kafek wygrała 100 m pł w czasie 12,62 sek podczas mityngu w Monachium wyprzedzając Edith Oker (RFN) - 13 10 sek Na podium stanął również Władysław Kozakiewicz w skoku o tyczce uzyskując 5 50 m Wynik ten dał mu drugie miejsce, a zwycięzca konkurencji Joe Dial (USA) uzyskał taki sam rezultat

MICHAŁ

nale w Norden Plech zajął w ubiegłym roku przedostatnie miejsce) Nie będzie to jednak prosta sprawa Wśród faworytów wymienia się przede wszystkim aktualnego mistrza świata Muellera, jego rodaka, kilkakrotnie mistrza świata na długim torze Maiera, a także doświadczonych, mających za sobą staż w angielskich klubach Czechosłowaków - Stanclá, Drymla i młodego Ondrasika A jest przecież jeszcze reprezentant gospodarzy, rutynowany 30-letni Starostin, najlepszy zuzłowiec Holandii, startujący w lidze RFN Kroeze, Hack z RFN i trójka naszych reprezentantów A miejsc jest tylko 5

